

“Ἐγὼ εἶμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ωνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 106ον | Ἰούλιος - Αὐγουστος 2016 | 4303

«ΠΡΟΦΘΑΣΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑΝ... ΗΜΩΝ»

ΟΤΑΝ ὁ Κύριος ἐπάνω στὸν σταυρὸ ἔλεγε στὴ μητέρα του, δείχνοντας τὸν μαθητὴ «**ὄν ἡγάπα**», «**ἶδε ὁ υἱός σου**» καὶ στὸν Ἰωάννη «**ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου**», καθιέρωνε ἓνα δεσμὸ ἅγιου παγκοσμίου σημασίας. Ὁ Ἰωάννης, ὡς ἐκπρόσωπος τῶν πιστῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου ὄλων τῶν αἰῶνων, γινόταν ἐκείνη τὴ στιγμή υἱὸς τῆς Μητέρας τοῦ Θεανθρώπου. Καὶ ἡ Μητέρα τοῦ Κυρίου μας, Μητέρα ὄλων μας. Πόσο ὑπέροχη στιγμή! Ὁ ἐτοιμοθάνατος Ἰησοῦς μας φεύγοντας μᾶς παρέδινε στὴ στοργὴ της καὶ ἐκείνη ἄνοιγε τὴν μητρικὴ ἀγκαλιά της, γιὰ νὰ μᾶς ἀναλάβει κάτω ἀπὸ τὴ στοργικὴ προστασία της.

Στοὺς αἰῶνες ποὺ κύλησαν ἀπὸ τότε, τὸ αἰσθάνθηκε αὐτὸ ὁ λαὸς μας. Καὶ κάθε στιγμή αἰσθάνεται τὴν Παναγία μας νὰ τὸν παρακολουθεῖ μὲ τὸ γλυκὸ της βλέμμα, νὰ δακρύζει στὸν πόνο του, νὰ δέεται γι' αὐτὸν στὸν Υἱό της καὶ Θεό, νὰ τὸν παρηγορεῖ στὶς θλίψεις του, νὰ τὸν ἐπισκέπτεται σὴν ἀρρώστια του, νὰ τὸν καθοδηγεῖ στὸ δρόμο του. Ἔτσι τὴ βλέπει καὶ ἔτσι τὴ ζωγραφίζει ἀπὸ τοὺς πρώτους αἰῶνες. Γλυκοφιλοῦσα! Μὲ τὰ δυὸ της χέρια νὰ ἀγκαλιάζει ἀπαλά, μὲ ἄφραστη τρυφερότητα τὸ θεῖο Παιδί της. Στὰ φωτεινά της μάτια ἔχει συγκεντρωθεῖ ὅλη ἡ στοργὴ καὶ ἡ ἀφοσίωση μιᾶς μάνας, ποὺ ἀγαπᾷ ἀληθινά. Σ' αὐτὴ τὴν εἰκόνα ὁ πιστὸς βλέπει τὴν Παναγία μὲ τὴν ἴδια τρυφερότητα νὰ περιβάλλει καὶ κάθε παιδί της.

Σὲ μιὰν ἄλλη ἔκφραση τὴν παρουσιάζει Δακρυρροοῦσα. Ἀπὸ τὰ γεμάτα δάκρυα μάτια της, κατεβαίνουν στὸ θλιμμένο πρόσωπό της χοντρές σταγόνες. Εἶναι ἡ θλιμμένη Μητέρα. Νιώθει κάθε πονεμένο παιδί της καὶ πάσχει καὶ κλαίει μαζί του. Μὰ πιὸ πολὺ κλαίει γιὰ τὰ παραστρατημένα παιδιά της καὶ ζητᾷ μὲ τὰ δάκρυά της νὰ τὰ ξαναφέρει σὴν πατρικὴ ἀγκάλια τοῦ Θεοῦ.

Πῶς ὅμως νὰ τολμήσουμε ἐμεῖς οἱ ταπεινοὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ νὰ ἀτενίσουμε τὸν οὐρανὸ; Αἰσθανόμαστε τὴν ἀνάγκη τῆς πρεσβείας της. «*Τάχυνον εἰς πρεσβείαν καὶ σπεῦσον εἰς ἰκεσίαν*», τῆς κραυγάζουμε. Καὶ ἡ Παναγία μας ὑψώνει τὰ δυὸ της χέρια, προσβλέπει τὸν Υἱό της καὶ Θεὸ καὶ δέεται γιὰ κείνους ποὺ τὴν ἐπικαλοῦνται. Σ' αὐτὴ τὴν στάση εἶναι ἡ Δεομένη Παναγία. Μπροστὰ της ἔχει τὴ βεβαιότητα ὁ πιστὸς, ὅτι «*πολλὰ ἰσχύει δέησις μητρὸς πρὸς εὐμένειαν δεσπότου*». Ἡ Παναγία δὲν δέεται μόνον γιὰ τὰ παιδιά της, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπισκέπτεται σὲ κάθε ἀνάγκη τους. Γι'

αὐτὸ σὲ μιὰν ἄλλη εἰκόνα φέρει τὸ ὄνομα Ἐπίσκεψις.

Στοὺς βυζαντινοὺς χρόνους τὴν Ὁδηγήτρια ἔπαιρναν μαζί τους οἱ αὐτοκράτορες, γιὰ νὰ ὀδηγεῖ τὰ στρατεύματά τους σὴν νίκην, κατὰ τοὺς ἀγῶνες τους ἐναντίον τῶν βαρβάρων καὶ ἀπίστων. Σήμερα τὴν ἐπικαλοῦμεθα, νὰ μᾶς ὀδηγεῖ στοὺς πνευματικούς μας ἀγῶνες καὶ σὴν πορεία γιὰ μιὰ ἀληθινὰ πετυχημένη ζωὴ.

Κι ἐμεῖς ποὺ ζοῦμε στὸν αἰῶνα τοῦ φόβου, ὅπως χαρακτηρίσθηκε ὁ αἰῶνας μας, θαλασσοδαρμένοι ἀπὸ τὰ κύματα τῶν ποικίλων καθημερινῶν δυσκολιῶν,

ὅπου καὶ ἂν βρεθοῦμε τὶς ἡμέρες αὐτές, εἴτε στὸν μόχθο τῆς σκληρῆς βιοπάλης εἴτε καιρόμαστε τὴ γαλήνη στὶς παραλίες τῶν νησιῶν μας ἢ ἀπολαμβάνουμε τὸ δροσερὸ ἀεράκι τοῦ βουνοῦ, ἄς κατευθύνουμε τὰ βήματά μας στὰ λιμάνια τῆς ψυχικῆς γαλήνης,

στοὺς ἱεροὺς ναοὺς. Καὶ ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ τὰ ἀπλωμένα προστατευτικὰ χέρια τῆς Πλατυτέρας, θὰ νιώσουμε τὴν ἀσφαλῆ παρουσία, τὴ γαλήνη, τὴν ἀκαταίσχυντη προστασία καὶ βοήθεια τῆς Ὑπεραγίας καὶ στοργικῆς Μητέρας μας.

Καὶ καθὼς θὰ αἰσθανόμαστε τὸ γλυκὸ στοργικὸ της βλέμμα πάνω μας, μὲ τὴν ἀφοσίωση καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη παιδιοῦ πρὸς μητέρα, ἄς τῆς ἀνοίξουμε τὴν καρδιά μας, νὰ τῆς ἐμπιστευθοῦμε τοὺς φόβους μας καὶ τὰ προβλήματα μας. «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε... πρόφθασον ὡς ἀγαθὴ εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν τῶν ποσιῶς κραυγάζοντων σοι*». Ἡ ἀπάντησις δὲν θὰ βραδύνει νὰ ἔλθει. Καὶ τότε μαζί μὲ ὅλο τὸ πλῆρωμα τῆς Ἐκκλησίας, βεβαιωμένοι καὶ ἀπὸ τὴ δική μας πείρα πιά, θὰ μπορούσε νὰ τῆς ψάλλουμε: «*Οὐδεὶς προστρέχων ἐπὶ σοὶ κατησχημένος ἀπὸ σοῦ ἐκπορεύεται, ἀγνή Παρθένε Θεοτόκε, ἀλλ' αἰτεῖται τὴν χάριν καὶ λαμβάνει τὸ δῶρημα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς αἰτήσεως*».

**Πῶς νὰ τολμήσουμε
ἐμεῖς οἱ ταπεινοὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ
νὰ ἀτενίσουμε τὸν οὐρανὸ;
Αἰσθανόμαστε τὴν ἀνάγκη
τῆς πρεσβείας της.
Καὶ ἡ Παναγία μας ὑψώνει
τὰ δυὸ της χέρια, προσβλέπει
τὸν Υἱό της καὶ Θεὸ καὶ
δέεται γιὰ κείνους
ποὺ τὴν ἐπικαλοῦνται.**

Δώσε και θα βρεῖς αγάπη

Μια ἐπιστολή, σταλμένη ἀπὸ μιὰ ἡλικιωμένη κυρία, ἔχει πολὺ ἐνδιαφέρον γιὰ ὅλους. Μᾶς παρουσιάζει ἕναν ὁλόκληρο κόσμο, τὸν κόσμο τῆς τρίτης ἡλικίας, τὰ προβλήματά τους, τὰ ἐνδιαφέροντά τους, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀγώνα τους. Τὰ γηρατειὰ δὲν εἶναι μιὰ «ἐξοφλημένη» ἡλικία. Εἶναι μιὰ ἡλικία γεμάτη πείρα καὶ σοφία καὶ μπορούμε ὅλοι νὰ ὠφεληθοῦμε ἀπὸ αὐτὴ σὲ ὅποιο στάδιο τῆς ζωῆς κι ἂν βρισκόμαστε. Ἡ κυρία αὐτή, ποὺ γράφει, βρίσκεται συχνὰ στὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ της

Ἡ αγάπη, ἡ καλοσύνη, ἡ στοργή, τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς ἄλλους δὲν ἔχουν ἡλικία. Καὶ αὐτὸ μετράει πιὸ πολὺ στὴ ζωὴ καὶ αὐτὸ δίνει ζωὴ, νόημα στὴ ζωὴ. Δὲν γίνεται κανεὶς γέρος ἀπλῶς καὶ μόνο γιατί γέρασε. Γερνάει ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ θὰ γεράσουν τὰ ἰδανικά του, ἡ αγάπη του, τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τοὺς ἄλλους. Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ οἱ φόβοι του, οἱ ἀγωνίες του, θὰ πάρουν τὴ θέση τῶν ὀραματισμῶν του. Διαφορετικὰ ἡ ἀκτινοβολία του ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι εὐεργετική.

καὶ κοιτάζει τοὺς διαβάτες ποὺ πᾶνε κι ἔρχονται. Ἄγνωστα πρόσωπα, φορτωμένα μὲ τὶς ἔγνοιες τους, τὰ βᾶσανά τους. Προσπαθεῖ μὲ ἕνα θερμὸ βλέμμα, μὲ ἕνα χαμόγελο νὰ τοὺς στείλει ἕνα χαιρετισμό, ἕνα μήνυμα αἰσιοδοξίας γιὰ ἕνα καλύτερο αὔριο. Μιὰ νότα αἰσιοδοξίας στὶς μαῦρες σκέψεις ποὺ πολιορκοῦν συχνὰ καὶ πιέζουν τὴν ψυχὴ.

«Αγαπητοὶ μου φίλοι,

Εἶμαι μόνη ἀπὸ τότε ποὺ πέθανε ὁ ἄντρας μου, κλει-

σμένη ὦρες στὸν κόσμο τῶν πολλῶν καὶ εὐχάριστων ἀναμνήσεων. Ἡ ζωὴ μου, δόξα τῷ Θεῷ, κύλησε καλὰ. Τώρα τελευταῖα τὰ πράγματα εἶχαν ἀρχίσει νὰ δυσκολεύουν. Ζοῦσα συχνὰ μὲ τὴν ἐντύπωση τῆς ἀναμονῆς κάποιου ποὺ δὲν ἐρχόταν. Τὰ δυὸ μου παιδιά παντρεμένα βρίσκονται μακριὰ καὶ δὲ μὲ σκέπτονται πιά. Κάθε πρωὶ κατέβαινα νὰ ἀνοίξω τὸ γραμματοκιβώτιο, μήπως καὶ βρῶ κάποια ἐπιστολή. Μάταιος κόπος. Τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ περιοδικό σας -δυνατὴ παρηγοριά μου- τὸ λογαριασμὸ τοῦ ἠλεκτρικοῦ, τοῦ νεροῦ ἢ κάποια διαφήμιση. Ἦθελα πολὺ νὰ μπορῶ νὰ μιλήσω σὲ κάποιον. Νὰ μιλήσω καὶ νὰ ἀκούσω. Νὰ μὴ νιώθω ἄχρηστη. Νὰ βγῶ ἀπὸ τὴ μόνωση καὶ τὴν ἀπομόνωση. Καὶ τὸ πέτυχα. Τὸ μουσικὸ ἡ ἀγάπη. Τὴν ἔστειλα στοὺς περαστικούς καὶ τὴν δεχόμουν καθημερινὰ ἀπὸ τὸ παράθυρό μου. Ἡ ἀνταπόκριση ἦταν μεγάλη. Γέμισε ἡ ζωὴ μου χαρὰ, εὐτυχία. Ἐζήτησα αὐτὸ ποὺ εἶχα δια-

βάσει στὸ περιοδικό σας: Δώσε αγάπη καὶ θὰ βρεῖς τὴν αγάπη. Ἡ αγάπη ποὺ προσφέρεται ἐπιστρέφει σ' ἐκεῖνον ποὺ τὴν προσφέρει πολλαπλάσια. Τώρα δὲν φοβᾶμαι τὰ γηρατειὰ. Τὰ χαίρομαι, τὰ ἀπολαμβάνω...»

Ἔτσι εἶναι. Ἡ αγάπη, ἡ καλοσύνη, ἡ στοργή, τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς ἄλλους δὲν ἔχουν ἡλικία. Καὶ αὐτὸ μετράει πιὸ πολὺ στὴ ζωὴ καὶ αὐτὸ δίνει ζωὴ, νόημα στὴ ζωὴ. Δὲν γίνεται κανεὶς γέρος ἀπλῶς καὶ μόνο γιατί γέρασε. Γερνάει ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ θὰ γεράσουν τὰ ἰδανικά του, ἡ αγάπη του, τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τοὺς ἄλλους. Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ οἱ φόβοι του, οἱ ἀγωνίες του, θὰ πάρουν τὴ θέση τῶν ὀραματισμῶν του. Διαφορετικὰ ἡ ἀκτινοβολία του ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι εὐεργετική.

Τίποτα δὲν εἶναι αὐστηρῶς καθορισμένο. Ὑπάρχουν νέοι ποὺ ἔχουν γεράσει πρὶν τὴν ὥρα τους καὶ γέροντες ποὺ παραμένουν νέοι στὸ φρόνημα παρὰ τὴν ἡλικία τους. Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν τοποθέτησή τους ἀπέναντι στὴ ζωὴ καὶ προπαντὸς ἀπὸ τὴν πνευματικὴ τους ζωὴ. Δὲν ὑπολογίζεται μὲ τὶς ρυτίδες ἢ μὲ τὴ φυσικὴ ἀντοχή. Τὸ ἀνοιγμα τοῦ πνεύματος, τὸ πλάτεμα τῆς ἀγάπης, ἡ ἀπλόχερη προσφορά, ἡ νεότητα τῆς καρδιᾶς, ὅλα αὐτὰ μετρᾶνε περισσότερο στὸν καθορισμὸ τῆς ἡλικίας. Γι' αὐτὸ εἶναι λάθος νὰ συγχέουμε τὸ προχώρημα τῆς ἡλικίας μὲ τὴν παρακμὴ τῆς ζωῆς, τὴν ποσότητα μὲ τὴν ποιότητα. Ἀσφαλῶς ὑπάρχει τὸ ρολοῖ ποὺ μετράει τὸν χρόνο. Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ τὸ χρονόμετρο τῆς ψυχῆς ποὺ χτυπάει στοὺς παλμούς τῆς ἀγάπης καὶ συντονίζεται ἀπὸ τοὺς χτύπους τῆς στοργικῆς καρδιᾶς. Ἔτσι κι ἂν «ὁ ἔξω ἄνθρωπος», τὸ σῶμα μας, φθειρεται, ὁ ἔσω ὅμως ἄνθρωπος, ἡ ψυχὴ, ἀνακαινίζεται καὶ ξανανιώνει ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα (Β' Κορινθ. δ' 16). Τί κι ἂν τὸ πρόσωπο ρυτιδώνεται. Ἄρκει ἡ καρδιὰ νὰ μὴν ἔχει ρυτίδες.

Νὰ γιατί εἶπαμε, πὼς δὲν γερνάει κανεὶς μόνο ἀπὸ τὰ χρόνια. Γερνάει πιὸ πολὺ ὅταν ἀρχίζει νὰ κλείνεται στὸν ἑαυτό του. Κάθε φορὰ ποὺ διαγράφει τοὺς ἀνοιχτοὺς ὀρίζοντες καὶ κοιτάζει μόνο πρὸς τὰ πίσω. Ἀντίθετα ἀνακαινίζεται κάθε φορὰ ποὺ κοιτάζει ἔμπρός, ποὺ προεκτείνει τὴ ζωὴ του στὴν αἰωνιότητα. Γίνεται νέος κάθε φορὰ ποὺ πλαταίνει τὴν καρδιά του, γιὰ νὰ χωράει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Κάθε φορὰ ποὺ προσφέρει καὶ δέχεται ἀγάπη. Κάθε φορὰ ποὺ συγκινεῖται ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, ποὺ θαυμάζει τὶς ὁμορφιὲς τῆς φυσικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς δημιουργίας.

Ἔτσι γερνάει κανεὶς, χωρὶς νὰ γίνεται γέρος. Συνειδητοποιεῖ ὅτι τὰ γηρατειὰ δὲν εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ τέλους. Εἶναι ἕνας ἄλλος τρόπος ζωῆς. Μιὰ δημιουργικὴ προετοιμασία γιὰ μιὰ ἄλλη ζωὴ, χωρὶς τέλος, αἰώνια.

Ὁ στρατηγὸς καὶ τὸ μυρμήγκι

Δάσκαλός μας ἔνα μυρμήγκι. Μάλιστα ἔνα μυρμήγκι. Πόσα ἔχει νὰ μᾶς πεῖ καὶ νὰ μᾶς διδάξει! Ἄρκει νὰ ἔχουμε τὴν ὑπομονὴ νὰ τὸ προσέξουμε καὶ νὰ παραδειγματιστοῦμε. Σ' αὐτὸ ἄλλωστε μᾶς παραπέμπει καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ: **«Πήγαινε νὰ μαθητεύσεις καὶ νὰ διδασχεῖς κοντὰ στὸ μυρμήγκι...»** (Παροιμ. στ' 6).

Λένε γιὰ ἕνα περίφημο στρατηγὸ, ὅτι συνήθιζε νὰ διηγεῖται στοὺς φίλους του μιὰ ἱστορία ἀπὸ τὴν προσωπικὴ του ζωὴ: *«Κάποτε, ὑποχρεώθηκα νὰ καταφύγω, κυνηγημένος ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς μου, σ' ἕνα ἐρειπωμένο σπίτι, ὅπου ἔμεινα μόνος γιὰ πολλὲς ὥρες. Θέλοντας νὰ διασκεδάσω τὴ σκέψη μου, ἀπὸ τὴν ἀπελπιστικὴ κατὰστασι πὺν βρισκόμουν, ἔστρεψα τὴν προσοχή μου σ' ἕνα μυρμήγκι, πὺν κουβαλοῦσε ἕνα σπόρο σιτάρη, μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ μπόι του, σ' ἕνα ψηλὸ τοῖχο. Μέτρησα τὶς προσπάθειες πὺν ἔκανε, γιὰ νὰ πετύχει τὸ σκοπὸ του. Ὁ σπόρος ἔπεσε ἐξήντα ἐννιὰ φορὲς στὸ κῶμα, ἀλλὰ τὸ μυρμήγκι ἐπέμενε. Τὴν ἑβδομηκοστὴ φορὰ τὸν ἀνέβασε στὴν κορυφὴ τοῦ τοίχου. Τὸ θέαμα αὐτὸ μού ἔδωσε τόσο θάρρος ἐκείνη τὴ δύσκολη στιγμὴ καὶ ποτὲ δὲν ξέχασα τὸ μεγάλο αὐτὸ μάθημα.»*

Πόσα, ἀλήθεια, δὲν μᾶς διδάσκει ἕνα μυρμήγκι! Θαυμάζουμε τὴν προνοητικότητα καὶ τὴν ἐργατικότητα του. Διδασκόμαστε ἀπὸ τὴν ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ του. Ἐκτελεῖ τὸ ἔργο του μὲ ὑποδειγματικὴ ἀκρίβεια καὶ ὑπευθυνότητα, θὰ λέγαμε. Εἶναι νὰ μὴ θαυμάζει κανεὶς τὴν ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ του; Ὅχι μία, ὄχι δύο, ὄχι τρεῖς καὶ δεκατρεῖς προσπάθειες, ἀλλὰ ἐξήντα ἐννιὰ! Καὶ πέτυχε στὴν ἑβδομηκοστή. Ποιὸς ἀπὸ ἐμᾶς θὰ εἶχε τὴ δύναμν, αὐτὴ τὴν καρτερία, τὸ θάρρος καὶ τὸν ἥρωισμό νὰ ἐπιμένει; Καὶ χρειάζεται ἥρωισμὸς νὰ μὴν καταθέτεις τὰ ὄπλα στὶς ἀποτυχίες, ἀλλὰ νὰ ὑπομένεις καὶ νὰ ἐπιμένεις στὶς προσπάθειές σου. Νὰ μὴν κάνεις πίσω στὸ πρῶτο καὶ στὸ δεῦτερο ἐμπόδιο. Ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια μὲ πόσο θαυμασμὸ εἶχε σταθεῖ ὁ κόσμος μπροστὰ σ' ἕναν ἀστροναῦτη πὺν τὸν ἐτοίμαζαν γιὰ τὸ ταξίδι στὸ Διάστημα. Ἐνῶ ἦταν ὅλα ἔτοιμα γιὰ τὴν ἐκτόξευσι καὶ αὐτὸς μέσα στὸ διαστημόπλοιο, τὴν τελευταία στιγμὴ, λόγω καιρικῶν ἢ ἄλλων δυσκολιῶν, ἀνέβαλαν τὴν πτήσι. Καὶ ἡ ἀναβολὴ αὐτὴ, ὄχι μιὰ καὶ δυὸ φορὲς, ἀλλὰ πολλὲς. Καὶ νὰ μὴ χάνει τὴν καλὴ του διάθεσι. Νὰ μὴ δυσανασχετεῖ. Νὰ μὴ σπᾶνε τὰ νεῦρα του ἀπὸ τὶς συνεχεῖς αὐτὲς ἀναβολές. Ἀλλὰ πάντοτε αἰσιόδοξος, χαμογελαστὸς νὰ εἶναι ἕτοιμος γιὰ τὴν ἐκτόξευσι.

Ἐξήντα ἐννιὰ προσπάθειες καὶ στὴν ἑβδομηκοστὴ ἤλθε ἡ ἐπιτυχία. Μποροῦμε νὰ σκεφθοῦμε, ἂν σταμάταγε σ' αὐτὴ τὴν ἐξηκοστὴ ἔνατη καὶ δὲν συνέχιζε; Τί ἀποτυχία, τὴν ὥρα ἀκριβῶς πὺν ἐρχόταν ἡ ἐπιτυχία! Ἐνα σπουδαῖο μάθημα χρῆσιμο στὴν καθημερινὴ ἀλλὰ καὶ στὴν πνευματικὴ μας ζωὴ. Ξεκινᾶμε μιὰ ἐργασία, μιὰ σπουδὴ, μιὰ

ἐπιστημονικὴ ἔρευνα. Καὶ συναντᾶμε ἐμπόδια, δυσκολίες καὶ συχνὰ ἀπὸ ἀνθρώπους πὺν δὲν τὸ περιμέναμε. Τί θὰ κάνουμε; Θὰ σταματήσουμε; Θὰ ἀπογοητευθοῦμε; Θὰ μεμψιμοιροῦμε, πὺς δὲν γίνεται τίποτα; Ἦθὰ ἐπιμείνουμε στὴν προσπάθειά μας; Ὁρθώνονται «Ἄλπεις», βουνὰ τὰ ἐμπόδια στὴν πορεία μας; Μποροῦμε κι ἐμεῖς σὺν τὸν γενναῖο στρατηγὸ νὰ φωνάξουμε: «Κάτω οἱ Ἄλπεις!»

Διεξάγουμε καθημερινὰ ἕνα πνευματικὸ ἀγῶνα, παλεύουμε μὲ τὸν ἑαυτὸ μας, μὲ τὸν κόσμον, μὲ τὶς παγίδες τοῦ Πονηροῦ. Καὶ εἶναι πολλοὶ καὶ προκλητικοὶ οἱ πειρασμοὶ στὶς ἡμέρες μας. Κι ἐμεῖς θὰ ἐνδώσουμε, θὰ ὑποκύψουμε ἢ θὰ ἀντισταθοῦμε; «Ἄεὶ πολέμον χρεια» μᾶς ὑπενθυμίζει ὁ μέγας πνευματικὸς ἀγωνιστὴς ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Αὐτὸ σημαίνει, πὺς καὶ ἂν λυγίσουμε, ἂν πέσουμε, ἂν τραυματισθοῦμε στὴν μάχην δὲν σταματᾶμε, δὲν παραδινόμαστε, δὲν ἐγκαταλείπουμε τὸν ἀγῶνα. Σηκωνόμαστε πάνω καὶ συνεχίζουμε μὲ τὸν ἴδιο ζῆλον. Τὸ χρέος μας εἶναι ἕνα. Ἡ συνεχὴς καὶ ἀδιάκοπη προσπάθεια. Ἀγῶνας ὄχι μόνο γιὰ τὴν ἀπόκρουσι τῶν δελεαστικῶν πειρασμῶν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν πνευματικὸ μας καταρτισμὸ, τὴν ἠθικὴ μας μόρφωσι, γιὰ τὴν ἀπόκτησι ἑνὸς ὀλοκληρωμένου χαρακτῆρα.

Ἡ χριστιανικὴ ζωὴ δὲν εἶναι στατικὴ. Εἶναι μιὰ συνεχὴς πάλν. Μιὰ ἀδιάκοπη πρόοδος. Μιὰ φυσικὴ ἀνάπτυξι. Δὲν γνωρίζει τὸ σταμάτημα. Δὲν ἀναπτύσσεται δύο ἢ τρία χρόνια καὶ ἔπειτα ἐπαναπαύεται. Ἄν ὁ σπόρος ἔλεγε, ὕστερα ἀπὸ ἕνα, δύο ἢ τρία χρόνια, δὲν ἔχω πιά ἀνάγκην ἀναπτύξεως, τὸν ἄλλο χρόνον θὰ ἦταν νεκρὸς. Καὶ ὅταν ὁ Χριστιανὸς πάψει νὰ ἀγωνίζεται καὶ νὰ αὐξάνει πνευματικὰ, βρίσκεται κοντὰ στὸν μαρasmus. Καθημερινὸς ὁ ἀγῶνας ἐναντίον τῆς φθορᾶς. Μιὰ συνεχὴς προσπάθεια γιὰ τὴν τελείωσι καὶ ὀλοκλήρωσι τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς. Μὴ τὸ ξεχνᾶμε. Χωρὶς Γολγοθὰ δὲν ὑπάρχει Ἀνάστασι.

Πόσα, ἀλήθεια, δὲν μᾶς διδάσκει ἕνα μυρμήγκι! Διδασκόμαστε ἀπὸ τὴν ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ του. Ἐξήντα ἐννιὰ προσπάθειες ἔκανε καὶ στὴν ἑβδομηκοστὴ ἤλθε ἡ ἐπιτυχία. Διεξάγουμε κι ἐμεῖς καθημερινὰ ἕνα πνευματικὸ ἀγῶνα, παλεύουμε μὲ τὸν ἑαυτὸ μας, μὲ τὸν κόσμον, μὲ τὶς παγίδες τοῦ Πονηροῦ. Καὶ εἶναι πολλοὶ καὶ προκλητικοὶ οἱ πειρασμοὶ στὶς ἡμέρες μας. Κι ἐμεῖς θὰ ἐνδώσουμε, θὰ ὑποκύψουμε ἢ θὰ ἀντισταθοῦμε;

«Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρά τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς· καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβε-

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΙΟΥΛΙΟΥ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. 8' 18-23 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. β' 10-16

δαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ».

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

«Παρά τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελφούς...
βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς»

Στὴν ἀκρογιαλιὰ συναντᾷ ὁ Κύριος τὸν Πέτρο καὶ τὸν Ἀνδρέα. Οἱ δύο ἀδελφοὶ δὲν ἦταν ἐκεῖ γιὰ νὰ ἔχουν μιὰ ἀλλαγὴ στὴν καθημερινή τους ζωὴ. **ἜΉσαν ἀλιεῖς**», σημειώνει ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστής. Χρόνια τώρα ἔριχναν τὸ δίκτυο στὴ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας. Αὐτὴ ἦταν ἡ δουλειὰ τους. Τὸ ψωμί τους ἔτσι τὸ κέρδιζαν, μέσα στὴν ὑπαίθρο, κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, παλεύοντας μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως. Κοντὰ σ' αὐτοὺς ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς. Ὁ Κύριος πλησιάζει τοὺς ἀνθρώπους τῆς ὑπαίθρου. Βλέπει τὴ ζωὴ τους, τὸ ἅγιο βάθος τῆς ψυχῆς τους. Κοντὰ σ' αὐτοὺς ποὺ ζοῦν στὴν ὑπαίθρο, ἄς μεταφερθοῦμε κι ἐμεῖς σήμερα. Ἄς τοὺς πλησιάσουμε. Τί ἔχουμε νὰ διαπιστώσουμε; Πρῶτον βλέπουμε ὅτι ζοῦν

ΜΙΑ ΣΚΛΗΡΗ ΖΩΗ

Κόπος καὶ μόχθος ἡ κάθε τους μέρα. Βάσανα καὶ ἀγωνίες γεμάτη ἡ ζωὴ τους. Τὰ πρόσωπά τους καθὼς εἶναι ἠλιοκαμένα σοῦ θυμίζουσαν τὸ **«ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου σου φαγῆ τὸν ἄρτον σου»** (Γεν. γ' 19). Οἱ ρυτίδες ποὺ ἔχουν χαράξει τὸ μέτωπό τους, ὑπογραμμίζουν τὴ σκληρὴ συνθηκὴ τῆς ζωῆς τους.

Κοιτάξετε τοὺς Μαθητές. Ὁ Κύριος τοὺς συναντᾷ **«βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν»**. Ἡ λέξη **«βάλλοντας»** κρύβει πῶς πολλὰ φορὲς εἶχε γίνῃ αὐτὴ ἡ δύσκολη ἐργασία. Καὶ δὲν εἶναι ὁμολογουμένως μικρὸς κόπος νὰ κωπυλατεῖς ὥρες ὀλόκληρες, διπλωμένος πάνω στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ σου. Νὰ ρίχνεις κυρτωμένος τὸ δίκτυο στὴ θάλασσα, ἐνῶ ἡ ὑγρασία σοῦ ποτίζει ὀλόκληρο τὸ σῶμα. Καὶ ὅλος αὐτὸς ὁ μόχθος νὰ τοποθετεῖται μέσα στὸ πλαίσιο τῆς ἀμφιβολίας. Τί νὰ ὑπολογίσεις ἀφοῦ πολλὰ φορὲς τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἀπογοητευτικό; **«Δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες ἐλάβομεν οὐδέν»** (Λουκ. ε' 5) εἶπε ὁ Πέτρος σὲ ἄλλη περίπτωσι στὸν Κύριο. Καὶ ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἦταν ἡ πρώτη φορά ποὺ θὰ συνέβαινε κάτι τέτοιο.

Ἄν τώρα φύγουμε ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ μεταφερθοῦμε στὴ στεριά θὰ διαπιστώσουμε πῶς οἱ καῦμοι τῆς πρώτης γίνονται ἀναστεναγμοὶ τῆς δευτέρας. Οἱ γεωργοὶ μας καὶ γενικότερα οἱ ἀγρότες μας μοχθοῦν. Δουλειὰ σκληρὴ. Καὶ ἂν ὁ κόπος τους εἶναι μεγάλος, τὸ κέρδος μικρό. Τρῶει τὸν ἰδρώτα τους ὁ μεσάζων. Οἱ τίμιοι ἐργάτες τῆς γῆς παλεύουν συχνὰ μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν!

Ἐνα δεύτερο ποὺ διαπιστώνουμε ἀπὸ τὴν ἐπικοινωνία μας μὲ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, εἶναι ὅτι ἔχουν

ΜΙΑ ΕΥΓΕΝΕΙΑ ΨΥΧΙΚΗ

Θὰ νόμιζε κανεὶς πῶς ἡ σκληρὴ ζωὴ, ἔχει ἐπιδρά-

σει καὶ στὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων τῆς ὑπαίθρου. Καὶ ὅμως κάτι τέτοιο δὲν συμβαίνει. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι στὸ σύνολό τους πάντοτε, ἔχουν ἓνα βάθος, ἓνα πολιτισμὸ ψυχικό. Ὅσο σκληρὸ εἶναι τὸ ἐξωτερικό τους, τόσο λεπτὸ καὶ εὐαίσθητο τὸ ἐσωτερικό τους. Ἡ φθορὰ δὲν ἔχει κάνει ἐπάνω τους τὴ διάβρωσι ἐκείνη, ποὺ κατορθώνει σὲ ἄλλους ἀνθρώπους. Παρ' ὅλες τὴς ἐλλείψεις τους, ἀποτελοῦν πνευματικὰ κεφάλαια γιὰ τὴ ζωὴ μας. Ἡ προθυμία ποὺ δείχνουν οἱ ψαράδες τῆς Γαλιλαίας στὴν πρόσκλησι τοῦ Κυρίου, ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ προτίμησι τοῦ Ἰησοῦ σ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, κάτι λέει γιὰ τὸ ψυχικὸ περιεχόμενο τῶν ἀνθρώπων τῆς ὑπαίθρου. Ἡ αὐταπάρησι ἀκόμη τῶν δύο ἀδελφῶν Ἀνδρέα καὶ Πέτρο, ὅπως κι ἐκεῖνη τῶν παιδιῶν τοῦ Ζεβεδαίου, ποὺ **«εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν τὸν Κύριον»**, προϋποθέτουσαν πνευματικὰ βάρη.

Ἔτσι αὐτὸ ποὺ δὲν συναντᾷ κανεὶς σὲ «πολιτισμένους ἀνθρώπους» καὶ «πνευματικὸς κύκλους» τὸ βρίσκει στοὺς ἀπλόϊκους ἀνθρώπους τῆς θάλασσας καὶ τῶν βουνῶν. Κοντὰ τους ἀγγίζεις γῆ καὶ συναντᾷς οὐρανὸ. Βλέπεις ἓνα σῶμα ἀδύνατο καὶ δαισιθάνεσαι πῶς μέσα του κρύβει τὸν Θεό. Ἄν ἀποροῦμε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ «πνεύματος» γιατί κοντὰ τους ἀντὶ πνεῦμα βρίσκουμε ὕλη, ἀντὶ ψυχὴ σάρκα καὶ ἀντὶ τὸν Θεὸ τὴν «κοιλία», ἐκπλησοῦμαστε ὅταν πλησιάζουμε τοὺς ἀνθρώπους τῆς ὑπαίθρου. Ἡ ἀπλότητά τους, ἡ φιλοξενία τους μᾶς συγκινεῖ. Ἡ ἀγάπη τους μᾶς αἰχμαλωτίζει. Ἡ πίστη τους μᾶς διδάσκει. Ἡ προσήλωσι τους στὴς παραδόσεις μᾶς ἐνθαρρύνει.

Εἶναι καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ τροφοδότρια ἡ ὑπαίθρος. Δὲν μᾶς προσφέρει μόνον τροφίμα. Μᾶς δίνει καὶ νέο αἷμα. Μᾶς μεταγγίζει λίγο πνεῦμα. Ἀνανεώνει τὴν πνευματικὴ μας ζωὴ μὲ τὸ ψυχικὸ της μεγαλεῖο. Ἡ ἠθικὴ της ὑγεία ἀντιδρᾷ στὴν ποικίλη κακία καὶ τὴν ἀποσύνησι ποὺ βρίσκει πρόσφορο ἔδαφος στὴς μεγάλες πόλεις.

Προβάλλει ἔντονο τὸ καθῆκον μας γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ὑπαίθρου. Εἶναι χορτασμένοι ἀπὸ λόγια καὶ πεινασμένοι γιὰ φροντίδα. Ὅλοι μας κάτι μπορούμε νὰ κάνουμε. Ὅσοι ἔχουν δύναμη ἄς τρέξουν γιὰ νὰ λυθοῦν τὰ μεγάλα θέματα τοῦ χωριοῦ, ὅπως εἶναι ἡ πνευματικὴ του τροφοδοσία, ἡ ἰατροφαρμακευτικὴ του περιθαλψή, ἡ συγκοινωνία, τὸ φῶς καὶ τὸ νερό. Οἱ ἄλλοι, οἱ περισσότεροι, κάτι ἄς κάνουν γιὰ τὰ παιδιὰ τὸν σχολεῖο ποὺ ἔχουν τεράστιες ἀνάγκες, γιὰ τὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ ποὺ ἔχει πολλές ἐλλείψεις. Ἄς τοὺς πλησιάσουμε ὅπως ὁ **«περιπατῶν παρά τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας»** Κύριος.

«Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· ἐὰν

δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεῦν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεῦν καὶ μαμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίνητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσθητε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ἐμβλέπατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΟΥΛΙΟΥ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. στ' 22-33
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. ε' 1-10

αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν

ἓνα; καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίνωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα; πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν».

ΤΙ ΜΑΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΤΑ ΚΡΙΝΑ

«Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ».

Μικρά, ὄμορφα, χαριτωμένα, καθὼς εἶναι τὰ ἀγρολούλουδα, τραβοῦν τὴν προσοχὴ μας. Μᾶς ξεκουράζουν, μᾶς ἀνανεώνουν. «**Τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ**», ποὺ μὲ τόση ἀφθονία καὶ ἀφάνταστη ποικιλία, ἔχει σκορπίσει στὴ γῆ ὁ Δημιουργός, μᾶς προτρέπει νὰ τὰ προσέξουμε. «**Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει**». Κοιτάξτε αὐτὰ τὰ μικρὰ στολίδια τῆς γῆς, ὄχι σὰν τὸ μικρὸ παιδί, ἀλλὰ σὰν τὸν βαθὺ στοχαστή. Καὶ καθὼς θὰ ἀναλογίζεσθε τὸ πῶς φυτρώνουν καὶ μεγαλώνουν, χωρὶς νὰ κοπιᾶζον ἢ νὰ γνέθουν, θὰ καταλάβετε τὴν ἀγάπη μου καὶ τὴν πάνσοφον Πρόνοιά μου. Μὲ πνεῦμα μαθητείας ἄς καθίσουμε δίπλα στὰ «**κρίνα τοῦ ἀγροῦ**» νὰ ἀκούσουμε τὸ μάθημα ποὺ μᾶς διδάσκουν.

ΝΑ ΕΛΠΙΖΟΥΜΕ

εἶναι τὸ πρῶτο δίδαγμα ποὺ πέρνουμε. Ἄν «**καταμάθουμε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ**», ἂν μὲ προσοχὴ μεγάλη σκεφθοῦμε τὸ πῶς ἀρχίζουν τὴ ζωὴ τους καὶ πῶς τὴν συνεχίζουν, θὰ ἀπορήσουμε γιὰ τὶς δυσκολίες τους. Ἐμπόδια σὲ κάθε τους βῆμα. Φραγμοὶ σὲ κάθε στιγμή τῆς ζωῆς τους. Ἐχθροὶ παραμονεύουν παντοῦ. Καὶ ὅμως παρ' ὅλες τὶς ἀντιξοότητες, τὸ μικρὸ ἀγρολούλουδο ἀναπτύσσεται. «**Τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ**», στολισμένα μὲ τὰ ωραιότερα χρώματα σκορποῦν τὴν ὄμορφι καὶ τὸ ἄρωμά τους. Ἡ παρουσία τους εἶναι ἓνας θρίαμβος τῆς ἐλπίδας. Μιὰ ἀδιάψευστη μαρτυρία τῆς θείας Πρόνοιας ἀποτελεῖ τὸ καθένα ἀπ' αὐτά. Καὶ τὸ συμπέρασμα εἶναι, τόσο ἀβίαστο, τόσο φυσικὸ. Ἄν γιὰ τὰ ἀγρολούλουδα, ποὺ εἶναι ἓνα χορτάρη καὶ ποὺ δὲν ἔχουν προορισμὸ νὰ ζήσουν αἰώνια, ὁ Θεὸς τόσο φροντίζει, ὥστε νὰ τὰ στολίζει, νὰ τὰ αὐξάνει, πολὺ περισσότερο δὲν θὰ φροντίσει γιὰ τὸν ἄνθρωπο; (Ματθ. στ' 30).

Γιατί τότε νὰ εἴμαστε ὀλιγόπιστοι; Γιατί νὰ λέμε: «Θὰ φροντίσει τάχα γιὰ μένα ὁ Θεός; Παρακολουθεῖ τὶς δυσκολίες μου καὶ θὰ ἀπλώσει τὸ παντοδύναμο χέρι του; Μήπως μὲ ἔχει ξεχάσει;» Γιατί δὲν βλέπουμε τὰ «**κρίνα τοῦ ἀγροῦ**» καὶ ὅλα τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμο; Ἄς μὴ μᾶς κατατρώει τὸ σαράκι τῆς μέριμνας. Ἐπίσης Κάποιος ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ μᾶς, ὥστε νὰ μᾶς καταλαβαίνει. Ἐπίσης Οὐράνιος Πατέρας, ποὺ «**τὸν Ἰὼν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν...**» (Ἰωάν. γ' 16).

Τὸ ρεῦμα τῆς ἀπελπισίας, τὸ ὁποῖο δέρνει τόσες

ψυχὰς ποὺ δὲν πιστεύουν, ζητεῖ νὰ παρασύρει καὶ μᾶς. Ἄς ἀντισταθοῦμε. Τὴν οἰκογένειά μας, τὰ παιδιά μας, τὶς ἐπαγγελματικές μας μέριμνες, τὶς ἀρρώστιες μας, τὸ μέλλον μας, γενικῶς τὰ προβλήματά μας, καθὼς θὰ τὰ ἐμπιστευόμαστε στὴν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ, θὰ τὰ ἀντιμετωπίζουμε διαφορετικὰ. Ἡ βεβαιότητα, πῶς ὑπάρχει ἓνας πάνσοφος καὶ στοργικὸς Πατέρας, θὰ μᾶς ἐμψυχώνει.

Μᾶς λένε ὅμως καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη τὰ «**κρίνα τοῦ ἀγροῦ**». Μᾶς συμβουλεύουν

ΝΑ ΜΗΝ ΜΕΜΨΙΜΟΙΡΟΥΜΕ

Τὰ κρίνα ἀνθίζουν. Πάντοτε καὶ μὲ ὅποιοσδήποτε συνθήκες τὰ μικρὰ ποικιλόμορφα ἄνθη χαρίζουν τὴν ὄμορφι καὶ τὸ ἄρωμά τους. Δὲν τοὺς ἔρχονται ὅλα εὐνοϊκά. Τί μὲ αὐτὸ ὅμως; Ἐκεῖνα προχωροῦν στὸ ἔργο τους. Τὰ ἀγκάθια ποὺ εἶναι γύρω τους δὲν εἶναι ἱκανὰ νὰ ἐμποδίσουν τὸ ἄρωμά τους. Ἡ σκιά τοῦ μεγάλου δένδρου ποὺ τοὺς κρύβει τὴ θέα τοῦ ἡλίου, δὲν τὰ στενοχωρεῖ. Ξέρουν πῶς κι αὐτῆ, κάτι καλὸ τοὺς δίνει. Φυλάει τὴν δροσερότητά τους, τὴν λεπτότητα καὶ λαμπρότητά τους.

Καὶ ἂν κάποτε, κάποιον ἄλλο φυτὸ βρεθεῖ στὸ δρόμο τους δίνουν τὰ χέρια καὶ ἀλληλοστηρίζονται, γιὰ νὰ μὴν τὰ ξεριζώσει τὸ δυνατὸ χέρι τοῦ ἀνέμου. Τὰ ἀγρολούλουδα, ὅπου κι ἂν ριζώσουν δείχνουν τὴ χάρη τους. Ἐτσι θυμίζουν καὶ σὲ μᾶς ποὺ εἶναι τὸ χρέος μας. Βοηθοῦν τὴν ψυχὴ μας νὰ ἀντιληφθεῖ, ὅτι πρέπει νὰ ἀνθίζει, παρ' ὅλα τὰ ἀγκάθια ποὺ τὴν περιτριγυρίζουν. Καὶ εἶναι τόσο ωραῖο, τόσο παρήγορο γιὰ τὴν ἐποχὴ μας, τὸ νὰ ἀνθίζουν οἱ ψυχές! Τὸ ἀγκάθι ποὺ εἶναι κοντὰ σου δὲν εἶναι ἔτσι τυχαῖο. Ὁ πάνσοφος Θεὸς ποὺ ξέρει ἀπὸ τὸ μικρὸ νὰ βγάξει γλυκὸ, θὰ χρησιμοποιοῦν καὶ αὐτὸ γιὰ τὸ καλὸ σου. Ἴσως κάποιον δηλητηριώδες ἐντομὸ ἐμποδίζεται νὰ πλησιάσει, ἴσως αὐτὸ διώχνει τὸν μολυσμὸ καὶ τὸν θάνατο ἀπὸ τὴν ψυχὴ σου. Σὺ, μὲ τὴν ἐλπίδα σου καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη σου στὸν Θεό, ἀνθίζε «**ὡς κρίνον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν**» (Ἄσμα Ἀσμάτων β' 2), σκόρπιζε τριγύρω τὴν εὐωδία σου, μὲ τὰ λόγια καὶ τὸ ἀπλὸ καὶ εὐχάριστο ὕφος σου (Σοφ. Σειρ. λθ' 14).

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

«Εἰς πῶσιν καὶ ἀνάστασιν»

Α΄

«Κάνουν ἐντύπωση οἱ λόγοι τοῦ Συμεῶν στὴν μητέρα τοῦ Ἰησοῦ, τὴν στιγμή πού πῆρε στὴν ἀγκαλιά του τὸ θεῖο Βρέφος: «Ἴδου οὗτος κεῖται εἰς πῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον» (Λουκ. β΄ 34). «Εἰς πῶσιν καὶ ἀνάστασιν», «εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον» ὁ Χριστός! Γιατί;»

Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμο δὲν εἶχε γιὰ ὅλους τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα. Ἦταν ἀνάλογο μετὰ τὴν δεκτικότητα καὶ τὴν διαθέσεις τοῦ καθενός. Οἱ ἄνθρωποι ἦταν καὶ εἶναι πάντοτε ἐλεύθεροι νὰ δεχθοῦν ἢ νὰ ἀντιταχθοῦν καὶ νὰ ἀπορρίψουν τὸν Χριστὸ καὶ τὴν διδασκαλία Του. Ἀντίστοιχοι εἶναι καὶ οἱ λόγοι τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου: **«Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται»** (θ΄ 39). Ἐγὼ, λέει ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς, ἦλθα στὸν κόσμο αὐτὸ γιὰ νὰ γίνῃ κρίση καὶ γιὰ νὰ ξεχωρίσουν οἱ καλοπροαίρετοι ἀπὸ τοὺς δειστραμμένους. Ἔτσι αὐτοὶ πού θεωροῦνται ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους, ὅτι εἶναι βυθισμένοι στὴν ἀγνοία καὶ στὸ σκοτάδι τῆς πλάνης, νὰ δοῦν τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας. Καὶ αὐτοὶ πού παρουσιάζονται ὡς γνώστες τῶν Γραφῶν νὰ καταντήσουν, ἔνεκα τῆς ὑψηλοφροσύνης τους, τυφλοὶ πνευματικά. Αὐτὸ συνέβη καὶ μετὰ τοὺς καλοπροαίρετους ἐθνικούς. Οἱ ἐθνικοὶ, πρὶν ἀπὸ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ, δὲν ἔβλεπαν, δὲν εἶχαν γνωρίσει τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸ. Μετὰ τὴν ἔλευσίν Του ὁμοῦ καὶ τὴν καλή τους διάθεση εἶδαν καὶ πίστευσαν. Ἐνῶ οἱ Ἰουδαῖοι πού ἔβλεπαν, εἶχαν ἀκούσει τὴν ἀποκεκαλυμμένη ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ, εἶχαν δεχθεῖ τὸ νόμο, μετὰ τὴν σκληροκαρδία τους τυφλώθηκαν καὶ ἀπέρριψαν τὸν Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴ τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ ἐρχομὸς, λοιπόν, τοῦ Θεανθρώπου εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα κρίση καὶ χωρισμὸ τῶν ἀνθρώπων, ἄλλους **«εἰς πῶσιν καὶ** (ἄλλους) **εἰς ἀνάστασιν»**. Ὁ ἥλιος ἄλλα σώματα τὰ μαλακώνει καὶ ἄλλα τὰ σκληραίνει. Μερικοὶ καλοπροαίρετοι, ἔστω καὶ ἂν ζοῦσαν στὴν ἀγνοία καὶ στὴν πλάνη, ὅταν ἄκουσαν τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου **«κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ»**, λυπήθηκαν γιὰ τὴν ἀμαρτίαν τους καὶ μετανόησαν. Δέχθηκαν πρόθυμα τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας. Ἄλλοι ὅμως καὶ μέχρι σήμερον ἀπορρίπτουν τὸ φῶς καὶ προτιμοῦν τὸ σκοτάδι, γιατί εἶναι πονηρὰ τὰ ἔργα τους καὶ δὲν θέλουν νὰ φανερωθοῦν οἱ πονηρίες καὶ οἱ παρανομίες τους. Ἀπορρίπτουν τὸν Χριστὸ, γιατί ἀποτελεῖ ἔλεγχο στὴν φαύλη καὶ ἀμετανόητη ζωὴ τους. Ὁ Χριστὸς **«κεῖται εἰς πῶσιν»**, μισεῖται καὶ ἀπορρίπτεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού εἶναι κολλημένοι στὴν ἀμαρτία καὶ δὲν εἶναι διατεθειμένοι νὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν. Καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ δὲν εἶναι ἄπωτοι. Ἡ διαφορὰ τους εἶναι ὅτι οἱ μὲν παραμένουν πεισματικά δεμένοι στὴν ἀμαρτία, ἐνῶ οἱ ἄλλοι μετανοοῦν εὐκρινά, ἀλλάζουν ζωὴ

καὶ σώζονται. Γιὰ τὸν Ἰουδαῖο ὁ Χριστὸς ἦταν **«εἰς πῶσιν»**. Γιὰ τὸν Πέτρο **«εἰς ἀνάστασιν»**. Ὁ ἕνας ληστής πάνω στὸν Σταυρὸ τὸν βλασφημεῖ, ὁ ἄλλος τὸν ὁμολογεῖ καὶ τὸν ἱκετεύει μετὰ τὴν μετάνοιά του. Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔμειναν πεισματικά στὴν ἀμετανόησή τους, **«εἰς πῶσιν»**. **«Οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι»** πού μετανόησαν **«προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν»** καὶ βρίσκονται **«εἰς ἀνάστασιν»**.

Ὁ Χριστὸς μετὰ τὸν λόγο Του καὶ τὸ παράδειγμα Του δὲν παύει νὰ ἀναμοχλεύει τὴν καρδίαν, νὰ φέρνει στὴν ἐπιφάνεια ὅλο τὸ σκοτεινὸ βάθος τῆς ἀνθρώπινης υπάρξεως. Καὶ συγχρόνως νὰ ὑποχρεώνει τὸν ἄνθρωπο νὰ σταθεῖ, χωρὶς ὑπεκφυγές, «ἐνώπιος ἐνωπίω», μετὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ του. Νὰ τὸν βλέπει σωστὰ καὶ νὰ τολμᾷ νὰ τὸν ἀντιμετωπίζει θαρραλέα. Ἡ ἀπάρνηση τοῦ παλαιοῦ μας ἀνθρώπου εἶναι ἀπὸ τὴν πιδὸ δυνηρὲς μας ἐπιχειρήσεις. Γι' αὐτὸ καὶ συχνὰ ἀποστρεφόμεστε μιὰ τέτοια πνευματικὴ βυθοσκοπία. Ποιὸς τολμᾷ νὰ ἀντικρίσει τὴν ἀθλιότητά του σὲ ὅλη τῆς τὴν γυμνότητα; Ποιὸς ἔχει τὴν δύναμιν νὰ βυθομετρήσει τὸ ἀβυσσαλέο χάος πού χάσκει μέσα του; Ποιὸς δὲν προσπαθεῖ νὰ σχηματίσει καὶ νὰ δώσει μιὰ ψεύτικη εἰκόνα τοῦ ἑαυτοῦ του; Καὶ ὁ ἄνθρωπος πού ἀγαπάει τὸν παλαιὸ ἑαυτὸ του καὶ υποθάλλει τὰ πάθη του καὶ συμφιλιώνεται μετὰ τὴς ἀπογαμίας του, ἀντιδρᾷ βίαια στὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ γιὰ ἀπάρνηση καὶ θυσία. **«Μισεῖ τὸ φῶς»** καὶ **«κεῖται εἰς πῶσιν»**.

Καὶ σήμερον καὶ σὲ κάθε ἐποχῇ, ἂν ἀπορρίπτεται ὁ Χριστὸς καὶ τὸ μήνυμά Του, οἱ λόγοι δὲν εἶναι, ἄς ποῦμε, ἰδεολογικοὶ. Εἶναι πνευματικοί, εἶναι ἠθικοί. Δὲν διαφωνεῖ τὸ λογικόν. Ἡ καρδιά ἔχει τοὺς λόγους τῆς νὰ διαφωνεῖ. Ἡ ἀρνηση νὰ συμμορφωθοῦμε μετὰ τὸ νόμο τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ἡ βασικὴ αἰτία. Αὐτὴ εἶναι ἡ βαθύτερη αἰτία πού καθορίζει τὴν θέση κάθε ἀνθρώπου ἀπέναντι στὸν Ἰησοῦ. Τὸ μίσος ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ εἶναι πνευματικὸ καὶ δὲν ἔσβησε ὡς σήμερον. Καὶ δὲν θὰ σβῆσει καὶ στὸ μέλλον. Οἱ ἄνθρωποι **«εἰς πῶσιν»** δὲν δίστασαν νὰ τὸν σταυρώσουν. Καὶ τὸν ἔβαλαν στὸν τάφο. Καὶ ζητωκραύγασαν γιὰ τὸν θρίαμβόν τους. Προσωρινὸς ὅμως ὁ θρίαμβος τοῦ κακοῦ. Τὸ φῶς δὲν μπορεῖ νὰ μείνει γιὰ πολὺ σκεπασμένο ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Ὅποτε ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τὸ ψέμα. Καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἔμεινε γιὰ πολὺ στὸν τάφο. Ἀναστήθηκε. Καὶ ὄχι μόνο μιὰ φορὰ. Σὲ πείσμα ὅλων τῶν ἐχθρῶν Του ἀνασταίνεται μυριάδες φορές ὡς τὰ σήμερον μέσα σὲ καλοπροαίρετες καρδιές. Σὲ ὅλες αὐτές, πού ἀπαρνοῦνται τὸν παλαιὸ ἑαυτὸ τους, τὸ ἀμαρτωλὸ παρελθόν τους, **«κεῖται εἰς ἀνάστασιν»**. Καὶ εἶναι πλῆθος οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ πού ζοῦν μέσα στὴν χαρὰ τῆς ἀναστημένης ζωῆς, ὡς ἀληθινοὶ **«υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως»**.

«Πάντας ανθρώπους θέλει σωθῆναι»

Ἔχουμε πεῖ ὅτι τὸ πρόβλημα τοῦ ἄν πολλοὶ ἢ λίγοι σώζονται δὲν εἶναι δικό μας. Εἶναι τοῦ Θεοῦ. Δική μας ὑπόθεση εἶναι ὁ ἀγώνας καὶ ὄχι ἡ βασανιστικὴ περιέργεια καὶ ἡ ἄγονη πολυπραγμοσύνη. Τὸ ἴδιο ἐρώτημα ἔθεσαν κάποτε καὶ στὸν Κύριο: **«Εἶπέ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ἀγωνίζεσθε...»** (Λουκ. ιγ´ 23).

Δικό μας, λοιπόν, ἔργο δὲν εἶναι ἡ ἄσκοπη καὶ φιλοπερίεργη ἐξέταση τοῦ ἀπρόσιτου θεϊκοῦ σχεδίου γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Δικό μας ἔργο εἶναι ἡ πίστη καὶ ὁ ἀγώνας. Πίστη καὶ ἀγώνας, γιὰ νὰ πετύχουμε τὴν προσωπικὴ μας σωτηρία. Καὶ συνάμα ἀκλόνητη πίστη στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν συνανθρώπων μας. Αὐτὴ ἡ πίστη θὰ φυγαδεύει τὴν ἀμφιβολία καὶ τὴν ὀλιγοπιστία, ποὺ ὑπονομεύουν τὸν πνευματικὸ μας ἀγώνα καὶ τὴν ψυχικὴ μας διάθεση.

Γιατὶ νὰ ἀμφιβάλουμε; Τὸ γνωρίζουμε τὸ ἄπειρο ἔλεος τοῦ Θεοῦ ὁ ὁποῖος, ὅπως μᾶς βεβαιώνει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, **«πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν»** (Α΄ Τιμοθ. β´ 4). Ἡ θεϊκὴ ἀγάπη δὲν γνωρίζει ὅρια καὶ περιορισμούς. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ οὐράνιου Πατέρα γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου δὲν κάνει ἐξαιρέσεις οὔτε τοποθετεῖ πουθενὰ σύνορα. Θέλει νὰ σώσει ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους, νὰ τοὺς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὰ τυραννικὰ δεσμὰ τῆς ἁμαρτίας, νὰ τοὺς ἀποσπάσει ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ Σατανᾶ καὶ τὸν αἰώνιο θάνατο, τὸν ὁποῖο ἐκεῖνος ἀπεργάζεται. Τὰ πάντα μεταχειρίζεται ὁ Θεός. Μὲ τρόπους θαυμαστοὺς καὶ ἄγνωστους σὲ μᾶς ἐργάζεται στὶς ψυχές, γιὰ νὰ ξυπνήσει ἐκεῖ μέσα αἰσθήματα μετάνοιας καὶ συντριβῆς, γιὰ νὰ ὀδηγήσει **«εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας»** καὶ νὰ χαρίσει τὴν αἰώνια σωτηρία. Λοιπόν **«ὁ Θεὸς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι...»** καὶ ἐμεῖς θὰ ἀμφιβάλουμε καὶ θὰ διερωτόμαστε γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀδελφῶν μας;

Μὰ ἐμεῖς ξέρουμε ὅτι ὁ τάδε ἔζησε στὴν ἁμαρτία καὶ πέθανε ἀμετανόητος. Ἔτσι νομίζουμε ἐμεῖς. Ποῦ ξέρουμε ὅμως τί ἔκανε ὁ Θεὸς μέσα στὴν ψυχὴ του; Τὸ ἴδιο ἀσφαλῶς θὰ νόμιζαν πολλοί, ποὺ θὰ ἔκριναν μὲ τὰ στενὰ ἀνθρώπινα κριτήρια καὶ γιὰ τὸν ληστή, ποὺ ὅμως κέρδισε τὸν οὐρανὸ τὴν τελευταία στιγμή. Ἔνας ληστής, ἀπίστευτο ἀλήθεια, ποὺ σώζεται τὴν τελευταία στιγμή καὶ γίνεται πρωτοπόρος στὸν Παράδεισο! Δὲν ἔχουν ἄδικο ἐκεῖνοι ποὺ εἶπαν, ὅτι στὴν κυριολεξία «λήστεψε» τὸν Παράδεισο.

Μὲ ποιὸς τρόπος μυστικοὺς ἐργαζόταν ὁ Θεὸς μέσα σ' ἐκείνη τὴν δυστυχισμένη ψυχὴ καὶ ποιά ἀγαθὴ διάθεση διέκρινε καὶ πῶς τὴν ἐτοίμαζε, ποῖος ξέρει πόσα χρόνια, γιὰ νὰ προφέρει στὴν κρίσιμη ἐκείνη ὥρα τὰ σωτήρια λόγια τῆς μετάνοιας καὶ νὰ ζητήσει τὸ θεϊκὸ ἔλεος: **«Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου»;** Ναί, αὐτὸς ὁ ληστής θὰ πάρει ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν σταυρωμένο Λυτρωτὴ ἄμεση τὴν ἀπάντησιν γιὰ τὴ σωτηρία του: **«Ἀμὴν λέγω σοι,**

σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ» (Λουκ. κγ´ 43).

Τὴν ἴδια ἀλήθεια μᾶς ὑπογραμμίζει τόσο καθαρὰ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος στὴν παραβολὴ τοῦ χαμένου προβάτου. Τί μᾶς λέει; Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἀδιαμφισβήτητη ἀλήθεια: **Ἔηλθε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός.** Καὶ συνεχίζει τὴν ἀριστουργηματικὴ καὶ γεμάτη ἀγάπη καὶ φλογερὸ ἐνδιαφέρον παραβολή: **«Τί ὑμῖν δοκεῖ; Ἐὰν γένηται τινὶ ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἐν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφείς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη, πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; Καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. Οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων»** (Ματθ. ιη´ 11-14).

Πόσο ωραία καὶ συγκινητικὴ εἰκόνα! Ὁ Ποιμὴν ὁ καλός, ποὺ ἀνεβαίνει ἐπάνω στὰ βουνά, κατεβαίνει στὶς ἄγριες χαράδρες, ἀναρριχᾶται στὰ ἀπότομα βράχια, ματώνει τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια του στὰ ἀγκάθια γιὰ νὰ βρεῖ τὸ χαμένο πρόβατο, νὰ τὸ πάρει μὲ στοργὴ στοὺς ὤμους του καὶ νὰ τὸ φέρει πίσω στὴ μάντρα τῆς σωτηρίας.

Γεμάτα εἶναι τὰ Εὐαγγέλια ἀπὸ τέτοιες σκηνές ποὺ φανερώνουν τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν παρουσιάζουν σὰν ἀληθινὸ καὶ φιλόστοργο Πατέρα. Αὐτὸ δὲν μᾶς ἀποκαλύπτει καὶ ἡ παραβολὴ τῶν παραβολῶν, ἡ παραβολὴ δηλαδὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ; Ὁ Πατέρας, ποὺ περιμένει νύχτα καὶ μέρα μὲ περισσὴ ἀγάπη καὶ στοργὴ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ χαμένου παιδιοῦ του! Ὁ Πατέρας, ποὺ συγχωρεῖ καὶ ὅλα τὰ λησμονεῖ καὶ εἶναι πρόθυμος νὰ σβῆσει τὰ παραπτώματα στὸν ἀπέραντο ὠκεανὸ τῆς θεϊκῆς του ἀγάπης. Ὁ Πατέρας, ποὺ ἀπλώνει ἀδιάκοπα τὸ χέρι στὸ παιδί του, ὅσο κι ἂν ἐκεῖνο δυσανασχετεῖ καὶ ἀπομακρύνεται. Ὁ Πατέρας, ποὺ βλέπει ἀπὸ μακριὰ ἀκόμη τὸν ἄσωτο υἱὸ του καὶ τὸν εὐσπλαχνίζεται καὶ τρέχει πρῶτος αὐτὸς καὶ πέφτει **«ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταφιλεῖ αὐτόν».** Αὐτὸς ὁ φιλέσπλαχνος Πατέρας ἀναζητεῖ πάντα κάτι μέσα στὴν ψυχὴ, μιὰ μικρὴ σπιθα σκεπασμένη, ἔστω μὲ πολλὴ στάχτη, γιὰ νὰ τὴ φυσήξει μὲ τὴ χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ νὰ τὴ φουντώσει.

Πόσο ωραία καὶ συγκινητικὴ εἰκόνα! Ὁ Ποιμὴν ὁ καλός, ποὺ ἀνεβαίνει ἐπάνω στὰ βουνά, κατεβαίνει στὶς ἄγριες χαράδρες, ἀναρριχᾶται στὰ ἀπότομα βράχια, ματώνει τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια του στὰ ἀγκάθια γιὰ νὰ βρεῖ τὸ χαμένο πρόβατο, νὰ τὸ πάρει μὲ στοργὴ στοὺς ὤμους του καὶ νὰ τὸ φέρει πίσω στὴ μάντρα τῆς σωτηρίας.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω

ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμπάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΙΟΥΛΙΟΥ Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ε' 14-19
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Τίτ. γ' 8-15

ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἄμην γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ

γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὅς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν».

ΟΙ ΠΟΛΥΦΩΤΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

«Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου».

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Κυρίου μας βρῆκαν ιδιαίτερη ἀπίχνηση στὶς ψυχὲς τῶν ἁγίων Πατέρων ποὺ τιμᾶμε τὴν ἐρχόμενη Κυριακὴ. Κοινὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα, ὄλων αὐτῶν τῶν φρουρῶν τῆς πίστεώς μας, εἶναι ἡ φωτεινὴ τους ζωὴ. Ἦταν πράγματι φῶτα. Εἶχαν «ἐν τοῖς στέρνοις αὐτῶν», μέσα τους, τὸ «φῶς τοῦ κόσμου», τὸν Χριστὸ καὶ γι' αὐτὸ ἀκτινοβόλησαν καὶ ἀναδείχθηκαν «φωστῆρες ἐν κόσμῳ» (Φιλ. β' 15). Τὰ «φωτόμορφα τέκνα τῆς Ἐκκλησίας», καθὼς προβάλλουν μπροστὰ μας μετὰ τὴς μαρμαρυγῆς τους, καταυγάζουν τὴς ψυχὲς μας. Οἱ «σεπτοὶ Πατέρες», ὅπως στο παρελθόν, ἔτσι καὶ σήμερα μᾶς καθοδηγοῦν. Ἀξίζει νὰ πλησιάσουμε αὐτοὺς ποὺ ὑπῆρξαν «υἱοὶ φωτὸς καὶ υἱοὶ ἡμέρας» (Α' Θεσ. ε' 5). Ἄς δοῦμε ποιὸ εἶναι τὸ φῶς ποὺ ἐκπέμπουν οἱ «ἀστέρες τοῦ νοητοῦ στερεώματος». Εἶναι κατ' ἀρχὰς

ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥΣ

Ἡ διδασκαλία τῶν ἁγίων Πατέρων εἶναι καθαρὴ σὰν τὴν πηγὴ τοῦ βουνοῦ, φωτεινὴ σὰν τὸ φῶς τοῦ ἥλιου. Καὶ πῶς νὰ μὴ εἶναι ἔτσι ἀφοῦ οἱ «πνευματοφόροι» Πατέρες ἦταν «ἔμπλεοι τοῦ ἁγίου Πνεύματος»; Αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι μίλησαν καὶ ἔγραψαν γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ, οἱ «Χριστοκλήρυκες», ἦταν πρωτίστως «Χριστοφόροι» καὶ «Θεοφόροι». Ἐτσι «ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας» τους τῆς ἁγίας, μιλοῦσε τὸ χρυσὸ καὶ θεῖο στόμα τους. Ἡ «νοητὴ λαμπηδὼν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» ποὺ ἔκαιγε μέσα τους, τοὺς φωτίζε ὥστε νὰ γράφουν ἐν «πολλῇ συνέσει» κάθε λέξη τους. Αὐτὲς οἱ καθαρὲς ψυχὲς, ποὺ τὴς ἔθρεψε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ προσευχὴ καὶ τὴς πότισε ἡ βροχὴ τῆς χάριτος, μᾶς παρέδωσαν τὴν ὀρθὴ ἐρμηνεία τῆς ἁγίας Γραφῆς. «Κῆπος κεκλεισμένος καὶ πηγὴ ἐσφραγισμένη» θὰ ἦταν ἡ θεία Ἀποκάλυψη χωρὶς τὴν ἀκτινοβόλο βοήθεια τῶν Πατέρων.

Ὁ ἄνθρωπος χωρὶς τὸ φῶς τῶν Πατέρων παρασύρεται στὰ σκοτεινὰ καὶ ὀλισθηρὰ μονοπάτια τῆς αἰρέσεως. Γίνεται αἰρετικὸς, πνευματομάχος, χιλιастὴς. Εὐτυχεῖς ὅμως ἐμεῖς, οἱ ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, ποὺ ἔχουμε ὅσα «θεογράφως διεκάρησαν», οἱ στυλοὶ αὐτοὶ τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἡ πατερικὴ κληρονομιά δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μᾶς εἶναι ξένη καὶ νὰ μένει ἀναξιοποίητη. Ἡ θεία λειτουργία καὶ τὰ τροπάρια τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν κάνει νὰ μᾶς εἶναι ἄγνωστα. Εἶναι ἔργα τῶν πατέρων μας αὐτὰ καὶ εἶναι τόσο κοντὰ μας. Τὸ ἐγκόλπιο τῆς θείας λειτουργίας, τὴ Σύνοψη καὶ τὸ Συνέκδημο μποροῦμε νὰ τὰ κάνουμε συντρόφους. Μᾶς φέρνουν κοντὰ στοὺς ἁγίους Πατέρες μας. Μέσα ἀπὸ τὴς σελίδες τους, μᾶς μιλᾶνε «τὰ πάγχρυσα στόματα

τοῦ Λόγου». Ἀκόμη οἱ βίοι τῶν ἁγίων ποὺ ἔγραψαν οἱ Πατέρες, ὅπως καὶ ὁ δογματικὸς καὶ ἠθικὸς πλοῦτος τους, πρέπει νὰ γίνουν ὁδηγὸς μας, πυξίδα στὰ σημερινὰ μας προβλήματα. Οἱ θεοφόροι Πατέρες ὅμως ἀκόμη ἐκπέμπουν καὶ

ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΤΟΥΣ

Τὸ ὄνομα ποὺ γενικὰ ἀποδίδουμε σ' ὅλους αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι «ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν» (Εβρ. ιγ' 17) μαρτυρεῖ τὴν ἀγάπη τους. «Πατέρες» τοὺς ὀνομάζουμε καὶ πατέρες στοργικὸ εἶναι. Ἀληθινοὶ γονεῖς. Ἡ καρδιά τους ἀγαποῦσε καθαρὰ, σωστά, γνήσια τὸ κάθε πλάσμα τοῦ Θεοῦ. Αὐτοὶ ποὺ ἦταν ἀτεγκτοὶ καὶ ἀλύγιστοι, ὅταν διατύπωναν τὴς ἀλήθειες τοῦ δόγματος καὶ τῆς ἠθικῆς, ἦταν συγχρόνως καὶ πολὺ συμπαθεῖς καὶ φιλόανθρωποι ὅταν πλησίαζαν τὸν ἀδύνατο ἄνθρωπο. Τὸν κατανοοῦσαν ὅσο κανεὶς ἄλλος. Γνωρίζουν πῶς τὸ «οὐράνιον φυτόν», ποὺ λέγεται ἄνθρωπος εἶναι κάτι τὸ ἱερό. Τὸν ἔβλεπαν σὰν ἀδελφὸ τοῦ Ἰησοῦ, σὰν φίλο τοῦ Βασιλῆα Χριστοῦ. Ἦξεραν ὅτι ἔχει θεῖα στοιχεῖα μέσα του, ἀλλὰ καὶ χωμάτινα. Σὲ κάθε ἄνθρωπο ἔβλεπαν «τὸν θεῖον σπινθῆρα», τὴν ψυχὴ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀμαρτία συγχρόνως. Καὶ γι' αὐτὸ τὸν πλησίαζαν μετὰ στοργῆς καὶ μετὰ πατρικὸ φίλτρο. Ἐνα τοὺς ἐνδιέφερε: Ἡ κορωνίδα τῆς δημιουργίας, ὁ ἄνθρωπος, νὰ ὑψωθεῖ, νὰ πλησιάσει τὸν Θεό, νὰ «θεωθεῖ». Μιὰ νέα κτίσις, μιὰ πραγματικὴ ἀνοικοδόμησις νὰ γίνῃ ὕστερα ἀπὸ τὸν σεῖσμο τῆς ἀμαρτίας. Γι' αὐτὸ καὶ ἐργάστηκαν καὶ ἀγωνίστηκαν σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ. Μὲ ὅλα τὰ μέσα ποὺ διέθεταν ἤθελαν νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ ἔλθῃ στὴν ἐπίγνωσις τοῦ ἑαυτοῦ του, νὰ μάθῃ τί εἶναι καὶ γιὰ ποῦ τὸν ἔχει ἐτοιμάσει ὁ πανάγαθος Θεός. Ἐνεθάρρυναν τοὺς ὀλιγοψύχους, ὁδηγοῦσαν τοὺς πλανημένους. Προπονοῦσαν τοὺς στρατιῶτες τοῦ Κυρίου στὰ «περὶ ψυχῆς Ὀλύμπια», στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος. Ἡ χαριτωμένη καὶ φωτεινὴ ἀγάπη τους ἔθετε τὰ πάντα στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ κάνουν διαφορετικὰ γιὰτὶ μετὰ τὸ πρῶτο τοῦ Θεοῦ παρατηροῦσαν τὸ πλάσμα τοῦ Δημιουργοῦ.

Τὸ παράδειγμά τους λοιπόν, ἄς μᾶς ἐμπνέει πάντοτε. Ἄς μάθουμε καὶ μεῖς νὰ βλέπουμε τοὺς ἄλλους ὡς ἀνθρώπους, ὡς ψυχὲς, ὡς ναοὺς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ὄχι σὰν μηχανές, νοῦμερα ἢ σάρκες. Καὶ ἀκόμη ἄς προσπαθήσουμε «μηδένα ἐξουθενεῖν ἢ βδελύσσεσθαι», ἀλλὰ νὰ συμπεριφερόμαστε μετὰ κατανόησις στοὺς συνανθρώπους μας, μετὰ στοργὴ καὶ ἀγάπη ὅπως οἱ «θεοφόροι Πατέρες».

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προσέφε-

ρον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ παραλυτικῷ· θάρσει, τέκνον· ἀφένονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. θ' 1-8
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. ιβ' 6-14

γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφένονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδῆτε

ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις».

ΕΧΕ ΘΑΡΡΟΣ, ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ!

«Θάρσει, τέκνον».

Ὁ καρδιογνώστης Κύριος διέγνωσε ἀμέσως τὴν πάλη πού γινόταν μέσα στὴν καρδιά τοῦ παραλυτικοῦ.

Ἡ ὁμίκλη τῆς μελαγχολίας πού ἦταν ἀπλωμένη στὸ πρόσωπο τοῦ ἀρρώστου ἔδειχνε τὴν ἀγωνία πού κρυβόταν μέσα στὰ στήθη του. Ἡ σκέψη πού κυκλοφοροῦσε στὸ νοῦ τοῦ δυστυχισμένου ἐκείνου ἀνθρώπου ἦταν ἡ ἐξῆς περίπου: «Μήπως οἱ ἁμαρτίες μου ἐμποδίζουν τὴ θεραπεία μου;». Γι' αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς τὸν ἐμπυκνώνει, τοῦ δίνει κουράγιο καὶ τοῦ λέει γεμάτος ἀγάπη: «**Θάρσει, τέκνον, ἀφένονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου**». Ἐχε θάρρος, παιδί μου, μὴν ἀπελπίζεσαι, συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου. Καὶ ἀμέσως θεραπεύεται ὁ παραλυτικός.

Αὐτὸν ὅμως τὸν παρήγορο λόγο, λέει καὶ στὸν καθένα μας ὁ φιλάνθρωπος Θεός. Ἐχετε θάρρος μᾶς φωνάζει. «**Θαρσεῖτε**».

ΠΑΝΤΟΤΕ

Τὸ θάρρος καὶ ἡ ἐλπίδα πρέπει νὰ εἶναι διαρκῆ καὶ μόνιμος σύντροφος τῆς ζωῆς μας. Εἶναι δυστυχῶς πολλές οἱ στιγμὲς πού μᾶς λείπει τὸ θάρρος. Ἄς ἀναφέρουμε μερικές. Μᾶς ζώνουν π.χ. σκέψεις ἀπελπισίας, ὅταν ἀποφασίζουμε νὰ πᾶμε κοντὰ στὸν Κύριο ὑστερα ἀπὸ μιὰ ζῶν ἀποστασία. Αἰσθανόμαστε ὅτι ἔχουμε ἀποκοπεῖ ἀπὸ τὴ σωτηρία. «Δὲν ὑπάρχει πιά γιὰ μένα ἐλπίδα, ψιθυρίζουμε. Ἡ ἐνοχία μου εἶναι τόσο μεγάλη».

Καὶ ὅμως ὁ Ἰησοῦς μᾶς λέει: Ἐχε θάρρος, παιδί μου. Ἐχεις δίκιο νὰ λὲς ὅτι ἡ κατάστασή σου εἶναι σοβαρή, ὄχι ὅμως καὶ ἀπελπιστική: «**Ἐλπίσον ἐπὶ Κύριον**». Ἀποτίναξε τὴν ἀπογοήτευση πού καταπιέζει τὴν καρδιά σου. Βάλε τώρα μιὰ καλὴ ἀρχή. Προχώρα μὲ ζῆλο στὸν καθαρισμὸ καὶ καταρτισμὸ τῆς ψυχῆς σου. Ὅλα μποροῦν νὰ διορθωθοῦν. «**Θάρσει, τέκνον**».

Ὅταν πάλι ἀναγκαζόμαστε νὰ πίνουμε τὰ πικρὰ ποτήρια τῶν θλίψεων πού μᾶς προσφέρουν ὄχι ξένοι, ἀλλὰ χέρια πολὺ γνωστά μας. Ὅταν ἡ μητέρα καθισμένη στὸ παρῆγορο τοῦ σπιτιοῦ της κλαίει σιωπηλά, καθὼς περιμένει τὸ ξενυχτισμένο παιδί της. Ὅταν, γιὰ τὴν περίπτωσή ἐνός ἀνθρώπου, πού γλιστράει στὸν γκρεμὸ τῆς ἀσωτίας, διερωτώμεθα ἂν ὑπάρχει γι' αὐτὸν σωτηρία, ἔρχεται ὁ Παράκλητος καὶ λέει: Μὴν ἀπελπίζεσαι, «**θάρσει τέκνον**». Γιὰ ὅσους ἔχουν πίστη καὶ μὲ χέρια ὑψωμένα φέρνουν στὸν οὐράνιο Πατέρα τὰ προβλήματά τους, γιὰ ὅσους μετανοοῦν ὑπάρχει λύση.

Ἐχετε θάρρος, παιδί μου, πάντοτε, μᾶς ξαναλέει ὁ οὐράνιος ἐμπυκνωτής μας. Ἰδιαίτερα ὅμως, ὅταν μένετε ἀθύπνοι ἀπὸ ἀγωνία καὶ αἰσθανόσαστε τὴς ψυχῆς σας κατακομματιασμένες. Τότε πού σᾶς πολιορκεῖ ἡ ἐπιθυμία τοῦ θανάτου, σταθεῖτε. Πάρετε θάρρος.

ΓΙΑΤΙ;

Γιατὶ ἐγὼ εἶμαι κοντὰ σας, τονίζει ὁ Κύριος. «**Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε**» (Μάρκ. ζ' 50), εἶχε πεῖ στοὺς μαθητὲς του, ὅταν ἐκείνοι φοβήθηκαν ἐπειδὴ ἦταν «**ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς**» καὶ τὰ κύματα ἔτοιμα νὰ τοὺς καταποντίσουν. Καὶ ὅταν λοιπόν, ὁ ἄνεμος τῶν δυσκολιῶν εἶναι «**ἐναντίος**», ὅταν τὸ ἔδαφος ὑποχωρεῖ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μας, ἡ ἴδια διαβεβαίωση μᾶς δίνεται: «**Μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας**» (Ματθ. κη' 20). Πρὸς τί λοιπόν νὰ ἀφήσουμε τὸ μοιρολόγι τῆς ἀπογνώσεως καὶ τῆς ἀπελπισίας μέσα μας, ἀφοῦ ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς χαρᾶς εἶναι στὸ πλευρό μας;

Ἄς μὴ χάνουμε τὸ θάρρος μας οἱ ἁμαρτωλοὶ, γιατί ὁ Κύριος «**ὑπὲρ ἁμαρτωλῶν ἀπέθανε**». Ὅσοι εἴμαστε κουρασμένοι ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὰ βάρη τῆς ζωῆς, ἄς μὴν ἀπογοητευόμαστε, γιατί ὁ Ἰησοῦς μᾶς καλεῖ νὰ μᾶς ἀναπαύσει. «**Κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς**» λέει. Καὶ ὅσοι ἔχουμε προβλήματα σοβαρὰ στὸ ἐπάγγελμα, στὴ μόρφωση ἢ ἀποκατάσταση τῶν παιδιῶν μας, ἄς λάβουμε τὸ «**θάρρος**», γιατί ὁ Χριστὸς μας εἶναι ἕτοιμος νὰ μᾶς βοηθήσει.

Ἀκόμη ὅσοι ἀπὸ μᾶς ἀποτελοῦν «**τὸ μικρὸν ποίμνιον**» καὶ τὴν «**ζύμην**» τῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἄς μὴν ἀποθαρρυνόμαστε ἀπὸ τὴς δυσκολίες. Συνεχίστε τὸ πνευματικὸ σας ἔργο λέει ὁ Κύριος Παντοκράτορ, γιατί ἐγὼ εἶμαι ὁ Κύριος τοῦ ἀμπελώνος. Ἐγὼ καὶ ὄχι ἄνθρωπος, σᾶς κάλεσα στὸ μέγα καὶ ὑψηλὸ ἀξίωμα τῆς πνευματικῆς διακονίας.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ θανατηφόρο μικρόβιο τῆς ἀποθαρρύνσεως εὐδοκιμεῖ περισσότερο στὴς καρδιῆς τῶν νέων, γι' αὐτὸ ὁ Κύριος ἰδιαίτερα πρὸς αὐτοὺς στρέφεται καὶ λέει: Ξέρω τὴς δυσκολίες σας, παιδί μου. Ἐχετε νὰ παλαίψετε μὲ ἀνθρώπους πού εἶναι πανοῦργοι, πολὺπειροὶ καὶ ἀδίστακτοι στὸ κακό. Ξεκινᾶτε μὲ ὠραία ὄνειρα καὶ ἰδανικά, μὰ ἔχετε νὰ ἀντιμετωπίσετε τὴ διαφθορά, τὸ συμφέρον. «**Μὴ φοβηθῆτε, ἀπὸ προσώπου αὐτῶν**». Θὰ σὲ πολεμήσουν, ἀλλὰ δὲν θὰ κατορθώσουν τίποτα, παιδί μου, «**ὄτι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἰμι**» (Ἱερ. α' 19). Ἐχε θάρρος γιατί δὲν εἶσαι μόνος.

Τὸ ἀποτελεσματικότερο ὄπλο στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ τῆς ψυχῆς μας, εἶναι ἡ ἀπελπισία. Ὅταν ὁ Διάβολος κατορθώσῃ νὰ μᾶς σπεῖρει αὐτὸν τὸν φαρμακερὸ σπόρο στὴν καρδιά καὶ ἐμεῖς τὸν καλλιεργήσουμε, καθήκαμε. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς πίστεώς μας πού ἦλθε νὰ λύσει τὰ ἔργα τοῦ Διαβόλου διαλύει τὴν ἀπελπισία καὶ σκορπᾷ τὸ θάρρος. «**Θάρσει, τέκνον**», λέει στὸν καθένα μας. Τὸ σωτήριο μῆνυμά του ἄς τὸ κλείσουμε στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας.

Ἡρωίδα μητέρα

Σὲ μιὰ ἐποχὴ φυγῆς ἀπὸ τὴν πραγματικότητα καὶ τὸ καθῆκον τὰ παραδείγματα ἡρωισμού καὶ αὐτοθυσίας ὁμορφαίνουν ἀληθινὰ τὴ ζωὴ μας. Δὲν τὴν ἀφήνουν νὰ κατακυλίσει στὴν ἀπαξίωση, στὴν παρακμῆ, στὸν ἐκφυλισμὸ. Τὴν ἀνεβάζουν καὶ τὴν ἀνωτεροποιοῦν. Τῆς δίνουν νόημα καὶ περιεχόμενο. Καταξιώνουν τὸν ἄνθρωπο. Δείχνουν πόσο ἀληθινός, πόσο χαριτωμένος εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅταν εἶναι ἄνθρωπος, ὅταν μένει πιστὸς στὸ χρέος του.

Ἐνα παράδειγμα ἀπὸ τὰ πολλὰ μᾶς στέλνει μήνυμα ἀγωνιστικό, ἡρωικό, γεμάτο ὁμορφιὰ καὶ ἀνωτερότητα. Ἐνα παράδειγμα, ἀληθινὰ συγκινητικό, μᾶς παρουσιάζει ἀνάγλυφο τὸ μεγαλεῖο τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τοῦ ἡρωισμού. Γι' αὐτὸ καὶ προκάλεσε τὸν διεθνή θαυμασμό. Ἡ εἰδηση ἀνέφερε ὅτι *«μιὰ νεαρὴ γυναίκα, στὴ Νάντη τῆς Γαλλίας, ἡλικίας 29 ἐτῶν, ἡ ὁποία πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια εἶχε ὑποβληθεῖ σὲ μεταμόσχευση καρδιάς γέννησε ἕνα κοριτσάκι, χωρὶς νὰ δημιουργηθεῖ κανένα πρόβλημα στὴν ὑγεία της ἢ στὸ νεογέννητο. Ἡ θαρραλέα μάνα, ζώντας φυσιολογικὰ μὲ μιὰ ξένη ἀνθρώπινη καρδιά, δὲν θέλησε νὰ διακόψει τὴν ἐγκυμοσύνη της, καὶ ἔφερε στὸν κόσμον ἕνα ὑγιέστατο μωρό»*. Μέχρι ὅμως νὰ ἔλθει ἡ εὐτυχισμένη αὐτὴ ὥρα πόσα διλήμματα, πόσοι προβληματισμοί, πόσοι αὐτόκλητοι σύμβουλοι, γιὰ νὰ μὴ διακινδυνεύσει ἡ μάνα! Καὶ ἐκείνη, ἀληθινὴ ἡρωίδα, πιστὴ στὸ καθῆκον, μὲ ἀφοσίωση, μὲ στοργὴ στὸ σπλάχνον της, προχώρησε ἀποφασιστικὰ ἐκεῖ πού τὸ ἱερὸ χρέος τὴν καλοῦσε. Προτίμησε τὴ θυσία παρὰ νὰ μεταβληθεῖ, μάνα αὐτῆ, σὲ ἀδίστακτο δῆμιο τοῦ δικοῦ της παιδιοῦ.

Ἡ μητρικὴ της καρδιά δὲν εἶχε ἀλλοιωθεῖ ἀπὸ τὰ παραπλανητικὰ συνθήματα τοῦ ψευτοφеминισμού. Ἐμεινε ἀδιάφθορη,

εὐαίσθητη, γενναία. Ὅπως εἶναι ἡ καρδιά κάθε ἀληθινῆς μητέρας. Καὶ ἡ χιλιотραγουδημένη αὐτὴ καρδιά, πού ἐνέπνευσε ὅ,τι πιὸ ὠραῖο καὶ ὑψηλὸ ἔχει νὰ παρουσιάσει ὁ κόσμος μας, εἶναι πρόθυμη νὰ θυσιασθεῖ γιὰ τὸ παιδί της σὲ ὅποιο στάδιο τῆς ζωῆς του καὶ ἂν βρῆκεται. Γεννημένο ἢ κυοφορούμενο, μικρὸ ἢ μεγάλο, γιὰ τὴ μάνα τὸ παιδί της εἶναι ὁ ἀτίμητος θησαυρὸς της, ἡ λαχτάρα της, ἡ ἀγάπη της, ἡ ζωὴ της. Καὶ γιὰ χάρη του δὲν γνωρίζει ὅρια καὶ περιορισμούς. Ἡ προσφορά της εἶναι ἀπεριόριστη. Ἡ θυσία τὸ πιὸ φυσικὸ πράγμα στὴ ζωὴ της.

Νὰ συγκρίνουμε τὴ γενναία αὐτὴ μάνα μὲ τὴν ἄλλη, τὴν κατ'εὐφημισμὸ μάνα, πού ἀξιολογεῖ πρῶτα ὅλα τὰ ἄλλα καὶ τὰ πιὸ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα καὶ κατόπιν τὴ φυσικὴ ἀνάγκη τῆς μητρότητας; Ἡ μὲ τὴν ἀκόμα χειρότερη πού δολοφονεῖ γιὰ τὸν ἄλφα ἢ βῆτα λόγο τὸ σπλάχνον της; Ποιὰ σύγκριση μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀνάμεσα στὸ φυσικὸ καὶ ἀφύσικο, στὸ διάστροφο; Ἀνάμεσα στὸ μεγαλεῖο καὶ τὴ μικρότητα, τὴν ἀνωτερότητα καὶ τὸν ξεπεσμό; Στὴ μιὰ περίπτωση θαυμάζουμε τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴν ὁμορφιὰ τῆς θυσίας. Στὴν ἄλλη τὴ δειλία καὶ τὴ φυγὴ ἀπὸ τὸ ὕψιστο χρέος πού φέρνει ντροπὴ. Ἡ μιὰ βγάζει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν ἀσφυκτικὸ κλοιὸ τοῦ στενόψυχου ἀτομιτισμοῦ. Ἡ ἄλλη τὸν φυλακίζει καὶ τοῦ φορᾷ τὰ ἐξευτελιστικὰ δεσμὰ τοῦ ἀποκρουστικοῦ ἔγω-

κεντρισμοῦ. Στὴ μιὰ περίπτωση αἰσθανόμαστε τὴν ἀνωτερότητα τῆς ἀνθρώπινης φύσεως. Στὴν ἄλλη ζοῦμε τὸ δράμα καὶ τὴν κατάπτωση τοῦ ἀνθρώπου πού ἀστοχεῖ στὸν προορισμὸ του, διαστρέφεται καὶ καταντᾷ καὶ τῶν θηρίων θηριωδέστερος. Ἡ διαστροφή καὶ ἡ ἐν ψυχρῶ δολοφονία τῆς κυοφορούμενης ζωῆς εἶναι ἀγνωστὴ στὸ ζωικὸ βασίλειο. Γνωστὴ μόνο στὴ διαστροφή, στὴν ξεπεσμένη ἀνθρώπινη φύση.

Τὴ φυσικὴ καὶ φυσιολογικὴ αὐτὴ κατάσταση δυστυχῶς τὴν ἀνατρέπει συχνὰ καὶ τὴ διαστρέφει ἡ ὕλιστικοκρατούμενη ἐποχὴ μας. Ὅπως μᾶς καταγγέλλουν, σὲ πρόσφατη τηλεοπτικὴ ἐκπομπή, κάποια, πού παρουσιάζεται ὡς «εἰδικός», μίλησε ὄχι ἀπλῶς ὑποτιμητικά, ἀλλὰ θὰ λέγαμε ἐγκληματικά γιὰ ὅ,τι πολυτιμότερο καὶ προσφιλέστερο μπορεῖ νὰ ἀποκτήσει μιὰ γυναίκα. Νὰ σφίξει στὴ στοργικὴ ἀγκαλιά της τὸ σπλάχνον της. Νὰ γίνῃ καὶ αὐτὴ συνδημιουργὸς τοῦ θεοῦ δώρου τῆς ζωῆς. Αὐτὸ, λοιπόν, τὸ κορυφαῖο γεγονός στὴ ζωὴ τῆς φυσιολογικῆς μητέρας, ἡ «εἰδικός» τῆς ἐκπομπῆς τὸ χαρακτηριστὴρ «ἀτύχημα»! «Ἀτύχημα» τὸ θαῦμα τῆς ζωῆς, τὴ φωτεινὴ ἄνοιξη πού γεμίζει μὲ χρυσάφι τὴν πλάση. «Ἀτύχημα»! Κρίμα! Εὐτυχῶς τὴν ἀπάντηση στὴν ἀντιστροφή αὐτὴ ἰσοδύναμη μὲ τὴν διαστροφή, δίνει ἡ γενναία μητέρα τῆς Νάντης. Καὶ δὲν εἶναι ἡ μόνη.

ZOH

Ἐρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ἐργάνον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἴπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ (1780 - 1857)

7

Για την βοήθεια των αιχμαλώτων είχε τότε δημιουργηθεί μιὰ μεγάλη επιτροπή στην Πετρούπολη, ή οποία διὰ μέσου του Κωνσταντίνου Οικονόμου ζήτησε τὴ συνδρομὴ τοῦ Μάνθου Ριζάρη καὶ ἄλλων πλούσιων ὁμογενῶν. Νὰ ἔνα κομμάτι ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Οικονόμου στὸν Ριζάρη.

«Φιλογενέστατε κύριε Μάνθε Ριζάρη,

Δι' ὑψηλῆς αὐτοκρατορικῆς ἐπιταγῆς ἐσυστήθη κοιμιτᾶτον (σύλλογος) εἰς συλλογὴν συνεισφορᾶς πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν αιχμαλωτισθέντων ὁμογενῶν ἀδελφῶν μας Χίων, Κασσανδριτῶν, Κυδωνιατῶν κτλ.

... Ἀγαπητέ! Ἐνθυμήσου τὰς βασάνους των. Ἀπεσχησμένοι ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς των, ἀφηρησμένοι ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας, φορτωμένοι ἀλύσεις καὶ κατασχίνην, γυμνοί, πεινῶντες, ἐλεεινοί, κινδυνεύουσι, συρόμενοι μεταξὺ ρομφαίας καὶ βιαίου θανάτου καὶ τοῦ φοβεροῦ τῆς ἐξωμόσεως κρημνοῦ. Ἀπὸ τὸ μέσον τῶν πολυειδῶν των βασάνων ἐπιτείνουσι τὰς ἡμιθανεῖς των χείρας πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς ἐπικαλούμενοι ταχεῖαν τὴν ἀπολύτρωσιν...

Γνωρίζω τὴν φιλογενῆ καὶ φιλόθεον εὐσπλαχνίαν σας. Ὡς πρώην συνεδράμετε γενναίως τοὺς εἰς Ρωσίαν διασωθέντας φηγάδας ὁμοεθνεῖς μας, καὶ τώρα ὁ αὐτὸς ζῆλος ἂς ἐξάψῃ πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν αιχμαλώτων ἀδελφῶν μας...

Ὁ Οικονόμος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου καὶ Ἱεροκήρυξ τῆς Μ. Ἐκκλησίας

Κωνσταντῖνος Πρεσβύτερος Οἰκονόμου.

Ἡ ὠραία αὐτὴ ἐπιστολή, μᾶς παρουσιάζει ἄλλη μιὰ σελίδα τῆς ὑπέροχης δράσης τοῦ φλογεροῦ κληρικοῦ μας ἀνάμεσα στοὺς ξενιτεμένους Ἕλληνες! Μᾶς δείχνει τὶς προσπάθειές του νὰ κινεῖ σὲ ἔργα ἀγάπης ὄχι μόνο τοὺς γύρω του, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους ποὺ ζοῦσαν μακριὰ του.

Ἄλλ' οὔτε ἐδῶ κλείνει τὸ κεφάλαιο τῆς δράσης τοῦ Οικονόμου μέσα στὸν Ἑλληνισμό τῆς ξενιτιάς. Τὴν ἴδια ἐποχὴ ὁ Οικονόμος συνεργάζεται καὶ μὲ τὸν Ἰωάννη Καποδίστρια, ποὺ ἦταν στὴν Αὐλὴ τοῦ Τσάρου. Ἐνα ἀπ' αὐτὰ τὰ ἔργα εἶναι καὶ ἡ ἴδρυση «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας». Συντάσσει καὶ ἀναπτύσσει τοὺς σκοποὺς τῆς Σχολῆς καὶ τὸ Διοικητικὸ καὶ ἐκπαιδευτικὸ τῆς πρόγραμμα.

Ὁ Οικονόμος ὅμως δὲν ἔμεινε ὡς ἐδῶ. Προσπάθησε νὰ στρέψῃ καὶ τὶς καρδιές τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀγῶνα. Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ συνέταξε τὴν ἀναφορὰ στὸν αὐτοκράτορα τῆς Ρωσίας τὸν Ἀλέξανδρο Α', ποὺ ὑπέγραψαν «οἱ ἐν Ὀδησῶ σεσωσμένοι Γραικοί». Σ' αὐτὴ μὲ ζωντάνια καὶ παραστατικότητα διεκτραγωδοῦσε τὰ δεινὰ καὶ τὶς συμφορὲς τῆς ἀγωνιζόμενης Πατρίδας του καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν πανίσχυρο τότε Αὐτοκράτορα νὰ βοηθήσει τὴ «δόλια» Ἑλλάδα.

Τὰ χρόνια, ποὺ πέρασε στὴ Ρωσία ὁ Οικονόμος δὲν ξεχνάει καὶ τὶς καθαρῶς ἐπιστημονικὲς του ἀσχολίες. Μαθαίνει τὰ σλαβικὰ καὶ τὰ ρωσικὰ καὶ γράφει ἐπιστημονικὲς μελέτες στὶς γλώσσες αὐτές. Τὰ ἔργα του κινοῦν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μορφωμένων καὶ ἀνεβάζουν ψηλὰ τὸν συγγραφέα τους. Ἐτσι σὲ λίγο ὁ ξενιτεμένος Θεσσαλὸς γίνεται Σύνεδρος τῶν Θεολογικῶν Ἀκαδημιῶν Πετρούπολεως καὶ Κιέβου, ἐταῖρος τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ρωσικῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν Πανεπιστημίων Πετρούπολεως καὶ Μόσχας.

Τὸ 1833 ὁ Κωνσταντῖνος ἀφήνει τὴ Ρωσία καὶ ξεκινάει γιὰ τὴ γαλάζια του Πατρίδα. Πρῶτο σταθμὸ κάνει στὴ Γερμανία. Ἐκεῖ τὸν ὑποδέχονται μὲ ἐνθουσιασμό οἱ πρὸ ξακουσμένοι θεολόγοι, ψυχολόγοι καὶ φιλόλογοι τῆς ἐποχῆς του, ἐνῶ συγχρόνως τὰ γερμανικὰ πνευματικὰ ἰδρύματα τιμοῦν τὸν Ἕλληνα κληρικό. Ἡ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Βερολίνου τὸν ἐκλέγει ἀντεπιστέλλον τῆς μέλος καὶ ὁ Βασιλεὺς τῆς Πρωσίας τὸν παρασημοφορεῖ. Κατόπιν ἀνεβαίνει στὴ Ρώμη ὅπου δέχεται ἀνάλογες τιμὲς ἀπὸ τὸν Πάπα καὶ τοὺς ἀνώτατους τιτλοῦχους τοῦ Βατικανοῦ. «Μεγαλοπρεπῆς τὸ ἐξωτερικὸν ἀνάστημα καὶ σεβάσιμος ὁ Οικονόμος, γράφει ὁ ἱστορικὸς ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, παρέστη, ἐν μέσῳ τῶν σοφῶν τῆς Δύσεως, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς μόλις τότε ἐκ τῆς Τουρκικῆς δουλείας ἀναγεννωμένης Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς, βαθυτάτην προκαλὼν τὴν ἐντύπωσιν διὰ τῆς πολυμαθείας καὶ εὐφραδείας αὐτοῦ».

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

Τὸ 1831, ὁ Κωνσταντῖνος Οικονόμος κατεβαίνει στὴ γαλάζια Ἑλλάδα, ποὺ ἐλευθέρωσαν μὲ τὸ αἷμα τους καὶ τὰ ξακουστά τους κατορθώματα οἱ ἥρωες τῆς ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας. «Ἦθελε, ὅπως ἔλεγε γιὰ τοὺς Ζωσιμάδες, ἰδεῖν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν τὴν ἑλληνικὴν, τὰς νήσους, τοὺς κόλπους, τὰ ὄρη, τὰς κοιλάδας, τὰς πεδιάδας, ὅπου μένουσι διηνεκῶς ἐντετυπωμένα καὶ τῆς θείας δυνάμεως τὰ θαυμάσια καὶ αἱ ἀριστεῖαι τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισθέντων υἱῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἦθελεν ἰδεῖν τοὺς εὐκλεεστέρους ἀριστεὰς τῶν πεζομάχων καὶ ναυμάχων ἀγωνιστῶν καὶ στρατῶν ἑλληνικόν, στήθη τῆς βασιλευούσης πατρίδος ἀρραγέστερα τειχῶν».

Ἄλλὰ δὲν ἔρχεται στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ ἡσυχάσει. Ἐρχεται ν' ἀγωνισθεῖ! Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ καθενός, ποὺ νιώθει μέσα του νὰ καίει ἡ φλόγα τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ νιώθει τὶς πνευματικὲς ἀνάγκες τῆς ἐποχῆς του. Καὶ ὁ Κωνσταντῖνος, σὰν εὐρὺ πνεῦμα ποὺ ἦταν, ἐνιωθε πολὺ καλὰ ὅτι ζοῦσε σὲ μιὰ δύσκολη ἱστορικὴ καμπὴ τοῦ ἔθνους.

(Συνεχίζεται)

ΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗ Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΙΣΤΗ ΜΑΣ

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος στὴν Κρήτη μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ ὑπενθυμίσουμε, πὼς ἔχουμε μοναδικὸ καὶ ἀτίμητο θησαυρὸ τὴν ὀρθόδοξη πίστη μας. Μᾶς τὴν κληροδότησαν ἀγῶνες καὶ θυσίες αἰώνων. Γι' αὐτὴν ἀγωνίστηκαν καὶ ἔχυσαν τὸ αἷμα τους στρατιῆς ἀγίων καὶ μαρτύρων. Τεράστια ἡ εὐθύνη μας γιὰ τὴν συνειδητοποίηση, ὅτι ἡ μοναδικότητα, ἡ καθολικότητα καὶ ἀποστολικότητα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀδιαπραγμάτευτη. Ἡ παραδοθεῖσα πίστη ἀπὸ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, τὶς ἑπτὰ ἁγίες καὶ θεοσύλλεκτες Οἰκουμενικὲς Συνόδους καὶ τοὺς θεοφόρους Πατέρες ἀποτελεῖ τὸ ἀρραγὲς θεμέλιό μας. Ἡ παραμικρὴ ἀπομάκρυνση σημαίνει κλονισμό σοβαρὸ, ἂν μὴ καὶ κατάρρευση. Αὐτὴ τὴν εὐθύνη ὅλων μας τόνισε καὶ ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαῖος κατὰ τὴν ἐναρκτήριο Θεία Λειτουργία στὸν ἅγιο Μηνᾶ τῆς Κρήτης. Καὶ ὁ στόχος αὐτὸς θὰ ἐπιτευχθεῖ, ἂν προχωροῦμε **«ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες»** (Φιλίπ. α' 27): *«Ἡ σημερινὴ ἡμέρα, τόνισε, εἶναι ἡμέρα ἐνότητος, καθὼς εἴμεθα ὅλοι ἠνωμένοι ἐν τῇ πίστει καὶ ἐν τοῖς μυστηρίοις, διὰ τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ λειτουργικῆς συνάξεως πάντων ἡμῶν καὶ τῆς συναντήσεως «ἐν τῇ κλάσει τοῦ Ἄρτου».* Ἡ Θεία Ἐνχαριστία ἀληθῶς ἐπιβεβαιώνει τὴν ἐνότητα καὶ καθολικότητα τῆς Ὀρθόδοξης ἡμῶν Ἐκκλησίας... Ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι ἡμέρα κραυγῆς πρὸς τὸν ἀγαθὸν Παράκλητον, νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ σκηνώσῃ ἐν ἡμῖν καὶ νὰ μᾶς τηρῇ ἐν τῇ Αὐτοῦ Ἀληθείᾳ καὶ ἐν τῷ Ἐαυτοῦ ἀγιασμῷ, κατὰ τὴν ἐναγώνιον προσευχὴν τοῦ Κυρίου μας εἰς τὸν κῆπον τῆς Γεθσημανῆ. Τὸ Κυριακὸν τοῦτο αἵτημα, τὸ ὁποῖον ἐκπληροῦται κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐνταῦθα, εἶναι καὶ παραμένει τὸ πρώτιστον πανανθρώπινον αἷτημα ἐντὸς ἐνὸς διηρημένου καὶ ἀλληλοσπαρασσομένου κόσμου, διψῶντος τὴν ἐνότητα, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ παρέδωκεν Ἐαυτὸν ἵνα πάντες ζῶν ἔχωμεν καὶ περισσὸν ἔχωμεν...».

ΤΖΑΜΙ Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ;

«Πρόκληση σὲ βάρος τῶν Ὀρθόδοξων Χριστιανῶν ἀνὰ τὴν ὑφήλιο καὶ ἀπόλυτη ἔλλειψη σεβασμοῦ στὰ μνημεῖα παγκόσμιας πολιτιστικῆς κληρονομιάς» χαρακτηρίστηκε ἡ ἀναγγελία ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας, ὅτι θα διαβάξεται τὸ Κοράνι στὴν Ἁγία Σοφία. Σφοδρὴ ἦταν ἡ ἀντίδραση σύσσωμου τοῦ πολιτισμένου κόσμου γιὰ τὴ βέβηλη αὐτὴ ἐνέργεια τοῦ ἀδιόρθωτου Ἀσιάτη. *«Ἡ Ἁγία Σοφία διαχρονικὸ σύμβολο τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ μνημεῖο παγκόσμιας πολιτιστικῆς ἀκτινοβολίας. Τὸ αὐταπόδεικτο αὐτὸ γεγονός σεβάστηκε ἀνεξαιρέτως ὅλες οἱ κυβερνήσεις ἀκόμα καὶ τοῦ τουρκικοῦ σύγχρονου κράτους, διατηρώντας τὴν ἔστω καὶ ὡς μουσεῖο. Ἡ ἀπόφαση τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν γιὰ προγραμματισμὸ ἀνάγνωσης τοῦ Κορανίου ἐντὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας τὴ μετατρέπει οὐσιαστικὰ σὲ τζαμί. Ἀποτελεῖ ἐνέργεια προκλητικὴ, ἀκατανόητη καὶ δείγμα ἔλλειψης σεβασμοῦ ἐναντι τῶν Ὀρθόδοξων Χριστιανῶν...».* Καὶ ὁ τυφλὸς φανατισμὸς τῆς Τουρκίας θέλει νὰ παρουσιάζεται ὡς σύγχρονη χώρα μὲ εὐρωπαϊκὸ προσανατολισμό!

ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Στὸ στόχαστρο καὶ πάλι ὁ ἐκκλησιασμὸς καὶ ἡ προσευχὴ στὰ σχολεῖα. Καὶ ὅπως ἦταν φυσικὸ οἱ ἀπαράδεκτες αὐτὲς προτάσεις, ποὺ προτείνει ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐθνικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Διαλόγου, προκάλεσαν καὶ προκαλοῦν ἀντιδράσεις τόσο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν ἐκπαιδευτικὴ κοινότητα. Δυστυχῶς μερικοὶ ἀγνοοῦν τὴν ἐξυψωτικὴ δύναμη τῆς συνομιλίας μὲ τὸν Θεὸ ποὺ ζοῦσαν οἱ μεγάλες ψυχές. *«Τοῦ Θεοῦ μνημονευτέον μᾶλλον ἢ ἀναπνευστέον»* ἔλεγε ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Ἡ προσευχὴ ἦταν γι' αὐτὸν κάτι περισσότερο καὶ ἀπὸ τὴν ἀναπνοὴ καὶ τὸ ὄξυγόνο - *«Εἶναι νιροπὴ νὰ προσεύχεσαι»*, φώναζε ὁ ἅγιος Νίτσε. *«Εἶναι τόσο νιροπὴ νὰ προσεύχεσαι, ὅσο εἶναι νιροπὴ νὰ ξεδιψᾷς καὶ νὰ ἀναπνέεις»*, ἀπαντοῦσε ὁ διάσημος γιαντρὸς Καρρέλ. *«Δὲν φοβᾶμαι νὰ τὸ πῶ, ἔγραφε ὁ ἀκαδημαϊκὸς E. Legouné, ἂν ἤμουνα ἀπόλυτα ἀναγκασμένος νὰ διαλέξω γιὰ ἓνα παιδί ἀνάμεσα στὸ νὰ γνωρίζει νὰ προσεύχεται καὶ νὰ γνωρίζει νὰ διαβάξῃ, θὰ ἔλεγα: Νὰ γνωρίζει νὰ προσεύχεται. Διότι νὰ προσεύχεται εἶναι νὰ διαβάξῃ τὸ πῶ ὥραϊο ἀπὸ ὅλα τὰ βιβλία.* Ἐκεῖνο ἀπὸ τὸ ὁποῖο πηγάζει κάθε φῶς, κάθε δικαιοσύνη καὶ κάθε ὁμορφιά». Ἄς τὸ ὑπογραμμίσουμε. Ὁ ἄνθρωπος ποῦ ἀνυψώνεται μὲ τὴν προσευχὴ στὸ Θεό, συγχρόνως ἐξυψώνεται καὶ ὡς σκεπτόμενη προσωπικότητα. Δὲν εἶναι ἀπλῶς θρῃσκευόμενος ἄνθρωπος. Εἶναι ἀληθινὸς ἄνθρωπος. Αὐτὸ θέλουν νὰ στερήσουν ἀπὸ τὰ παιδιά;

ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Κάποτε θὰ πρέπει νὰ σταματήσουν οἱ ἀντιδικίες καὶ οἱ ἀτέρμονες ὅσο καὶ ἀνεύθυνες συζητήσεις γιὰ τὴ διδασκαλία ἢ μὴ τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν στὴ Δευτεροβάθμια Ἐκπαίδευση. Τὸ κενὸ εἶναι ἤδη αἰσθητὸ, στὴ γενικότερη μορφωτικὴ συγκρότηση τῶν μαθητῶν, γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ μαθήματος τῶν ἀρχαίων εἶναι ἐπιτακτικὴ. Δὲν ἐπιτρέπεται τὰ παιδιά μας νὰ στεροῦνται ἐνὸς οὐσιαστικοῦ μορφωτικοῦ ἐφοδίου, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἐπαρκὴς χρηματοδότηση ἢ γιὰ τὸ ὀρισμένον ἐμφοροῦνται ἀπὸ ξεπερασμένες ἰδεολογικὲς προκαταλήψεις. Τουλάχιστον δὲν παραδειγματιζόμεστε ἀπὸ τοὺς ξένους ποὺ σὲ πείσμα τῆς δικῆς μας περιφρονήσεως τοῦ γλωσσικοῦ μας πλοῦτου, ἐκεῖνοι τὸν θαυμάζουν καὶ τὸν ἀξιοποιοῦν; Παράδειγμα εὐρωπαϊκῆς χώρας στὶς ὁποῖες τὰ Ἀρχαία Ἑλληνικά ἀποτελοῦν βασικὸ μάθημα τῶν τμημάτων Κλασικῶν Σπουδῶν. Ἀκόμα ἢ πρὸ ἐτῶν ἔκδοση βιβλίου στὴν Ἰαπωνία μὲ μέθοδο ἐκμαθήσεως τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας, καθὼς καὶ ἡ πρόταση Ἰσπανῶν Εὐρωβουλευτῶν γιὰ ἀναγνώριση τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, ὡς εὐρωπαϊκῆς διεθνoῦς γλώσσας, εἶναι δύο μόνο χαρακτηριστικὰ δείγματα ἐνὸς φαινομένου ποὺ θὰ ἔπρεπε ἂν μὴ τι ἄλλο νὰ προβληματίσει κάποιους σοβαροὺς ἀρμοδίους στὴ χώρα μας. Οἱ ξένοι θαυμάζουν καὶ μεῖς τὰ καταργοῦμε.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰπποκοράτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ